

TMT - különszám

A Közgazdasági Politechnikum lapja

Piigráf

VI. évfolyam 7. szám 1997. március 6.

A 4. TMT TERVEZETT PROGRAMJA

1997. március 7. péntek

Az időpontok és a programok megváltoztatását a TMT szervezői fenntartják!

16.00. **Megnyitó**

... **A Singing Skulls** (a Politechnikum angol színházának előadása)
HOLD ME! - an entertainment by Jules Feiffer

... **Az 1. filmes blokk ÖNARCKÉPEK** (5 film, 20 perc)

1. **Szirmai Marci:** Önarckép (3 perc)
2. **Túri Gábor:** Önarckép (2 perc)
3. **Horváth Csaba:** Önarckép (2 perc)
4. **Bálint Dénes:** Önarckép (5 perc)
5. **Pándy Zoltán:** Önarcképem csamoka (7 perc)

... **Dorombkoncert**
Barta Géza és Domokos Szilárd műsora

... **Poli Dance Stúdió**
Fabu Adrienn és Szerecsen Tímea táncelőadása

... **Petőfi Sándor: Anyám tyúkjá**
Előadják; **László Péter, Nagy Ákos, Váradi Péter**

... **Az Elnyomott Ifjúság Alkotóműhely** sajtótájékoztatója
a **Blues** című filmjükéről.

... **Szünet**

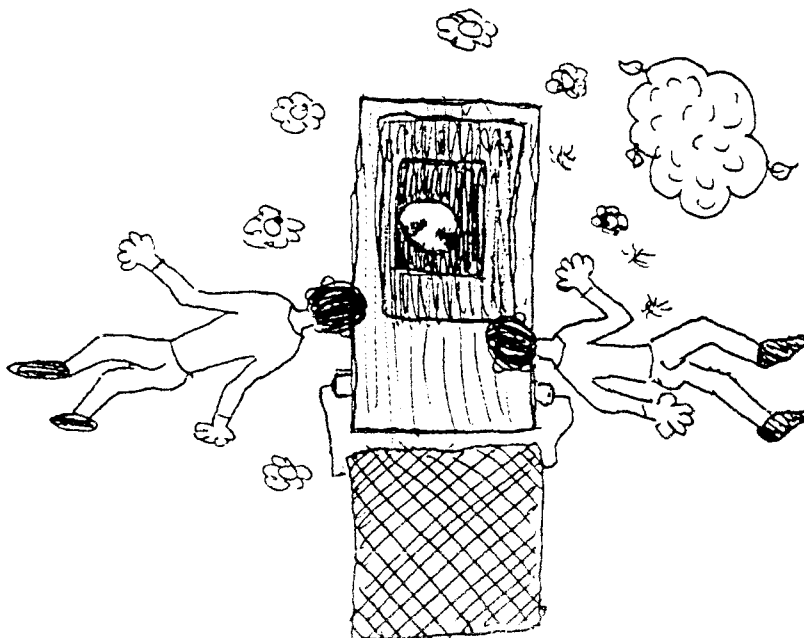
... **A 2. filmes blokk** (7 film, 40 perc)

1. **ART ami nem ART (Szirmai Marci):** Az utolsó ember (1 perc)
2. **László Péter:** Tisztelt Doktor Úr! (4 perc)
3. **A.C. (Satu és Ritus):** Dzsó sziti (2 perc)
4. **Szirmai Marci:** Időponthalasztás (2 perc)
5. **Csoncsi:** Király (15 perc)
6. **Pándy Zoltán;** Ahogyan az van avagy ahogyan az lenni szokott (6 perc)
7. **Bálint Dini-Horváth Csaba:** Mű-só-szóró III. (10 perc)

- ... **Török a nyelvünket?**
John Conyers, Colin Hackett és Martin Samuels előadása
- ... **Szünet**
- ... **Meglepetés**
- ... **A vers- és novellaíró pályázat eredményhirdetése**
Részletek a nyertes művekből.
- ... **Az Ars Classica kamarazenekar koncertje**
- ... **Ír tánc**
Előadják: **Daróczi Judit és Colin Hackett**
- ... **Dalárda**
- ... **A 3. filmes blokk (6 film, 35 perc)**
  - 1. **Szirmai Marci: Könyvtár (1 perc)**
  - 2. **Csoncsi: Szenvedély (4 perc)**
  - 3. **Bálint Dini: Szex (10 perc)**
  - 4. **EX-OGA Productions (Nagy Ákos): Szombat (3 perc)**
  - 5. **ART ami nem ART (Szirmai Marci): Bekerültem (5 perc)**
  - 6. **Csoncsi: A jó sör (8 perc)**
- ... **A WEI WU WEI együttes koncertje**
(A filmes zsüri döntéshozatalra visszavonul)
- ... **Eredményhirdetés, közönségdíjak, konzultáció**
- ... **Záróra**

A vers- és novellaíró pályázat zsürije: **Fóth Andrea, Krausz Katalin és Hann Péter**

A videófilm-készítő pályázat zsürije: **Herskó János, Horváth György**

A 4. TMT-n vetített filmekre a közönség is szavazhat. A szavazólapokat a Műsorfűzet mellékletében találjátok meg.

A szervezők felhívják a TMT-re érkező kedves vendégek figyelmét, hogy az A/25-ös terem befogadóképessége véges, így célszerű mihamarabb megérkezni, hogy jó helyről láthassák a programokat. Köszönjük.

A fenti programok és időbeosztások változhatnak, a végleges időpontokat a TMT-n megjelenő műsorfűzet tartalmazza!

A TMT KIALAKULÁSA UNALMAS KRONOLÓGIAI JEGYZÉK

Hol volt, hol nem volt, réges régen, mikor még csak alig volt valami, élt egyszer egy fiú meg egy lány. A fiú szerette a lányt, a lány szerette a fiút. Szerették egymást. Az egyikük, valamelyik, mindegy, Lajos, úgy határozott, hogy ezentúl nemcsak szereti, hanem nagyon szereti a lányt, Icát. Úgy is tett. És ez volt a baj. Csak úgy tett. Ica látva, hogy csak úgy tesz, szomorú lett, s gondolt egyet. Gondolás után odafordult Lajoshoz, és azt mondta: „Lajos! Te csak úgy teszel! Nem jó ez így, Lajos!”, majd egy hidra fölakasztotta magát. A hidra tetemét Lajos a folyóba dobta még élő társaihoz, azután visszament Icához, aki folytatta, ahol abbahagyta, de megismételte azt is, amit az imént mondott, ahogy a filmekben is szokás reklám után, legalábbis sok műholdas adón, főleg a német nyelvűeken. „Lajos! Te csak úgy teszel! Nem jó ez így, Lajos!”, majd gúnyos mosollyal hozzátette „főleg a német nyelvű adókon.” És itt kezdődtek a problémák. Lajos, aki nem ismerte ezt a mesét, főleg a mese azon részét, amely nem idézet, nem értette meg Ica német adókról szóló mondatát, s pánikba esett. Ica otthagyta. Épp, mikor otthagyta, arra ment egy tank, amiből tüzet nyitottak rá. Icára. És Lajosra is. Miért ne? Mindkettőjük azonnal meghalt. A tank továbbment, és eltűnt a távolban. Lajos és Ica holttestét elégették, mert ez látszott egyszerűbbnek. Hamvukat gondosan eltették egy helyre. A hely 5000 év múlva is sértetlen volt, akkor, mikor egy TMT szervező bizottság megalálta. A bizottság fölvitte magával a szobájába a helyet, majd megszervezte a TMT-t. Azóta minden évben megszervezi. A hamv és a hely még mindig megvan. Akit érdekel, de tényleg, megvan! Akit érdekel, március 7-én pénteken maradjon itt az iskolában nézni. Esetleg épp önmagát. Megtekintheti a helyet. Odaviszik. Ott lesz. Béla és Ica. Lajos. Mindegy.

THE BIRTH OF THE TMT A DULL CHRONICLE

Once upon a time, long, long ago, back in a time when there was hardly anything at all, there lived a boy and a girl. The boy loved the girl, and the girl loved the boy. They loved each other. One of them, either one of them, it doesn't really matter which one, Lajos we'll say, decided that he would thenceforth not only love Ica, but love her a lot. Having decided it, he went about doing it. And that was the problem. When Ica saw that he was just going about doing it, she became very sad, and started thinking about it. Having thought about it, she turned to Lajos and said, "Lajos! You're just going about doing it! This isn't going to work out, Lajos!" Then things started happening pretty fast indeed. Ica was now totally desperate, and she plunged into the lake and drowned. Lajos attended the sheep's funeral, accompanied by all the grimm scribes of the era, who disappeared afterward to save it all for posterity while Lajos returned to Ica. Ica continued where she'd left off, but first repeated what she'd just said, just like they do on TV after the commercials, at least on satellite channels, especially the ones in German. "Lajos! You're just going about doing it! This isn't going to work out, Lajos!" And with a sarcastic smile, she added, "especially on the ones in German." And this is where the problems began. Lajos, who was unfamiliar with this fairy tale, especially with the part outside the quotations marks, and who now had to make do without the help of the scribes, did not understand Ica's comments about satellite television and German channels, and he began to panic. Ica left him there in his panic, but just as she was leaving him there, a tank drove by and opened fire. On Ica. And Lajos as well. And why not? Both of them died instantly. The tank drove on and disappeared in the distance. The corpses of Lajos and Ica were cremated, since that seemed the easiest thing to do. Their ashes were carefully placed in a certain place. That place remained untouched for 5000 years, after which the TMT organizational committee found it. The members of the committee took the place with them back to their room and then organized the TMT. They have organized it every year since. The ashes and the place are still there. Anyone interested in them, but they're really there! Anyone interested should stay at school on March 7th and come see them. And put their own works on display if they feel like it. They can have a look at the place. It will be on view there. And Béla and Ica. Or Lajos. Who cares.

NÉLKÜLED

KIÁLTOK.

HANGOM ELFOLYIK, ELHAL A CSENDEN,
MELY KÍNOSAN ÖLELI ÁT A VILÁGOT.

MAGÁNYOM

EGYEDÜL VAN A NAGY SEMMIBEN,
AHOVA VENDÉGET SOSEM VÁROK.

HITEM

LASSAN TOVA KÚSZIK MÉLY ÉS
MAGAS HULLÁMOK KÖZÖTT.

LÉPTEIM

CSOROGNAK LE A RIDEG CSATORNÁK
FESZES RÁCSAI MÖGÖTT.

TESTEM

ÉGÖN CSÜNG HÍVÓS JÉGCSAPOK
CSODÁSAN TORZ ALAKJÁN.

AZ IDŐ

SZÜRKE, CSIPŐS SZÉLKÉNT IDŐZIK
A FÁRADT TÉL SAJGÓ HÁTÁN.

AZ EMLÉKEK

MEGEMÉSZTIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁG
ZORD TENGERÉNEK VÉGTELEN MORAJLÁSÁT.

KÉPEK

VESZNEK EL A MEGUNT LÉTEZÉS EGYEDÜLÁLLÓAN
GYÖNYÖRŰ, HAZUG ÁLARCÁN.

BUDAPEST. 1997. JANUÁR 28.

JELIGE: ARC

Egy nap a múltból..

- *Hallod ezt?* - kérdezte egy maszatos arcú fiúcska társától - *Megint lőnek.* Valóban, a rádió bemondta: „*Légiveszély Budapest-Földvár!*” Még percek sem teltek el, máris csapódtak be a bombák és a sztálingyertyák.

A két fiú egymásra nézett, tudták, vissza kell menni a bunkerba, mert itt nem biztonságos. Tudták, de félelmükben nem bírtak mozdulni.

- *Mi van, ti nem jöttök?* - szólalt meg egy mély és nem túl barátságos hang, mely egy rongyos ruhában álló kamaszfiútól származott. - *Itt akartok meghalni?* - kérdezte kicsit erélyesebben, de a válaszra várnia kellett, mert éppen egy bomba csapódott be mellettük, és a kivert föld majdnem betemette őket.

- *Nem* - nézett fel az egyik fiúcska könnyes szemmel -, *nem akarunk itt maradni, csak félünk* - szífogott és hangja néha el-elcsuklott a sírástól.

- *Jól van. Ti is a bunkerba mentek?* - De a válasz csak egy lehorgasztott fej lehetni bólintása volt.

Felettük zúgtak a bombák, asszonyok, gyerekek sírása hallatszott, de ők csak mentek, szedték vézna lábaikat és reszkető testüket.

Már az elmúlt napokban nagy volt a bombázás, de ma már kimerészkedtek, hisz élelemre és ruhára volt szükség. A két gyerek is ezért jött, de nem találtak semmit; házuk a földdel lett egyenlő, amikor egy német repülőgép rázuhant.

Épp visszaindultak, amikor a sziréna megszólalt. Hangja oly kegyetlen s szívettépő, és mindenki tudja, mit jelent. Ezért is igyekeztek vissza a bunkerba, mert valószínű, hogy pár napig nem változik a helyzet. Csak mentek a házak között, amikor géppisztoly-durrogásra lettek figyelmesek. Nem volt szokatlan, de ez valahogy más volt; fájdalmasabb és követelőzőbb. Ott álltak a német katonák egy ház előtt, kezükben géppuska, és egy asszonynak kiabáltak:

- *Kommen Sie hier, schnell,*

schnell!!!

A nő engedelmes volt, arcán a könnyek lassan folytak, akár az elmúlt néhány év. A katonák betuszkolták a teherautóba, és továbbmentek a következő házig.

- *Úgyis megdöglötök!* - mondta a nagy fiú - *megölöm mindannyiótokat!* - és szaladni akart feléjük, de a fiúcskák lefogták testét, nyugalomra intették, hogy maradjon veszteg, ha nem akar meghalni, mert ezek nem kímélnek senkit; ezek nem emberek, hanem állatok.

A teherkocsi odébb állt, és a három fiú folytatta útját a bunker felé; messze volt, de tudták, ott biztonságosabb.

Sötétedésre már oda is értek. Szvenyov bácsi engedte be őket, majd gyorsan becsukta az ajtót. Szvenyov bácsi már nem volt mai gyerek, de sok fiatal megirigyelhette éies eszéért és fürge mozgásáért. Igaz, sokat beszélt, de megbízható volt. Lámpást gyújtott, és levezette őket egy kanyargós lépcsősoron a pincébe, amely akkora lehetett, mint egy váróterem, és ez is - mint amikor a vonatra várnak - teli volt; de ők nem vonatra várnak, hanem hogy vége legyen ennek a borzalomnak, hogy nyugodtan fellelegezhessenek, és ne kelljen bújkálniuk.

Leértek a pincébe, érezték, minden szem rájuk mered, amelyek teli voltak reménnyel, hogy sikerült valamit szerezni, vagy már vége, és kimehetnek. De a három fiú csak állt és bámult maga elé, ebből már tudták, nincsen semmi jó hírük, így a fiúknak szólni se kellett, mindenhol megértő és fájdalmas tekintet fogadta őket.

Leültek és hallgatták a halálos csöndet, egyikük se szólt, hogy a németek újabb foglyot ejtettek. Nem azért, mert felesleges volt, hisz egy ember élet nem az; de nem akarták a helyzetet még rontani, bár nem hiszem, hogy ezt még lehetett volna. Igaz ennél már csak az a rosszabb, ha a táborba kerülnek, és tudták, egy razzia alkalmával ők is oda jutnak; de e szörnyű gondolatot megpróbálták elhesegetni, hisz a tábor egyenlő halállal. Onnan még nem jött

vissza senki, és nem is fog.

Az éjszaka és a reggel nyugalmas volt. Úgy dél felé járhatott, amikor hirtelen kopogás törte meg a csendet. Nem megszokott kopogás volt, hanem keményebb és hangosabb. Senki nem szólt csak vártak, hátha elmegy, aki kopog, de nem; egyre jobban és erőszakosabban dörömbölt. Kintről teherautók zaja hallatszott és a bakancsok koppanása, ahogy az aszfaltnak csapódtak.

- *Németek!* - kiáltott fel valaki, a csend felborult, volt, aki rohángált és búvóhelyet keresett, és volt, aki imádkozott. Az ajtót betörték és rohantak le a lépcsőn. Mikor meglátták a rengeteg asszonyt és gyermeket, mintha elbizonytalanodtak volna. Mégis egy párat a levegőbe lőttek, és nyugalomra intettek mindenkit. Majd egyesével fellökdösték őket a lépcsőn, és betuszkolták a teherautóba az összes embert. Ezek az emberek azt se tudták, merre lépjenek, hisz szemüket égette a fény; így vakon, sírva, könnyörögve még elveszettebbnek és értelmetlenebbnek érezték saját sorsukat. A három fiú is felkerült a kocsira, és elindultak a tábor felé.

Hajnalodott, mikor odaértek, kinyitották a nagy vaskaput, a kocsik bementek, majd becsukódtak az ajtók, kizárták a külvilágot és vele együtt az utolsó reményt is. A férfiak, nők és gyerekek külön mentek; le kellett vetkőzniük, majd ruhát kaptak megszámozva, mint az állatok... Aki zsidó volt még egy kis hatágú sárga csillagot is kapott, őket külön vitték a többiektől. A fiúk bekerültek a többi gyerek közé, ahol sírástól dagadt szemek és ártatlan tekintetek fogadták őket. Némán álltak ott, de egy éles csengő hangja megzavarta ezt a pillanatnyi nyugalmat. Mindenki kiment az udvarra, ott eligazították a nőket és a férfiakat, hogy hol dolgoznak ma, majd a teherkocsikkal elvitték őket. A gyerekek egy szelet száraz kenyeret kaptak enni, a felnőttek majd a munka után, vagy akkor sem. A kis apróságok azt se tudták, hogy milyen gyorsan falják be a kenyeret, azután mind a pocsolyához szaladtak, és onnan ittak annyit, amennyit tudtak, míg a többi szomszagos gyerek oda

nem ért. A katonák undorral nézték. Egy fiatal katona - látván ezt - kinyitotta az udvari vízcsapot, és intett, hogy ihatnak. Azok az ártatlan gyermekek pedig megrohanták, és egymást lökdösték, még verekedtek is, a katonák pedig nevetve szemlélődtek.

Ekkor egy magas, arrogáns német tiszt lépett elő, arca rideg volt és egy pillantásával ölni tudott volna. Határozott mozdulattal a géppisztolyhoz nyúlt, és belelőtt a gyerekseregbe. Riadtan futottak szét, de sokan már nem keltek fel. Egy kicsiny fiúcska a földről a kezét nyújtotta, és fájdalmak között hebegte:

- *Segíts, bácsi, ne bánts...* - de nem bírta befejezni, mert a tiszt föléhajolt, és a fejébe eresztett egy golyót. A katonák iszonyodva nézték a jelenetet. A tiszt odament, és valami olyasmit kérdezhetett, hogy ki nyitotta ki a csapot. A fiatal katona odalépett és jelentett, a következő pillanatban egy lövés dördült el, és a katona hoitan esett össze.

Ezután a gyerekeket szétoszlatták, és az örök elfoglalták helyüket. Tanulván az esetből egy se mert ujjat húzni a tiszttel. A nagy fiú odarohant a halott gyermekekhez, majd kezébe temette arcát és sírt; köztük volt a két fiúcska is. Csak sírt és könnyeivel áztatta az élettelen testeket. Hirtelen felugrott, és a tiszt után rohant. A katonák eléje álltak, de ő csak menni akart és ütötte, tépte őket; aztán megtörve a földre borult és felkiáltott:

- Istenem, miért? Mikor lesz már vége? - zokogott, és elterült a porban, könnyeivel küszködve egy kis versikébe kezdett:

*„Álom volt csupán
a szép forró nyár,
a nap helyett az iszonyat éget már
s engem visznek a katonák.*

*Anyám könnyörgött és sírt
ő már nem érzi többé e kínt;
vékony teste a földre hullt
átkozott légy, kegyetlen múlt.*

*Öljetek meg engem is
csináljátok velem is;
amit millió emberrel tettetek,
de békében nem nyughat majd bűnös
lelketek...*

JELLEN, JÖVŐ, MÚLT

Mi volt: mindig lesz nyoma
 Mi van: benne élünk
 Mi lesz: tán meg sem érjük
 Mit elkezdett az ember,
 Mit átél: ismeri
 Mit hoz a holnap: senki sem tudja

A volt átalakul jelenné, a jelen jövővé
 A múltunk: jövőnk. A jelenünk: tör ellenünk
 Mit tettél tegnap, ma már nem tudod
 tenni
 Mit tettél ma: holnap tudod talán, ha
 lesz holnap

Eltörölni jelent, múltat
 Csak pillanatokot tudni magunknak
 Rövid szaggatott pillanatokban nem
 kell döntenit, csak tenni
 Nincs volt, van, jövő
 Csak pillanat, mely kihasználatlanul
 nem vész el

Mert nincs idő döntésre
 Nincs idő elméket gyötrő rébuszokra
 Nincs mód helyesbíteni akaratot
 Nincs lehetőség betörni falat
 Nincs muzáj szüleménye agynak
 Nincs megfontolt tudati tett

Csapj bele pillanatok staccatójába
 Lüktetve, zilálva, skizofrén mód
 Űsd az idő kerekét, mely feltekeri élted
 Vágd a rugóját óra kerekének
 Tépdd szét az órák folyamatos
 egybeolvadását

Tedd meg! S csodát látsz
 Mert nem történik semmi más
 Csak mi van, volt és lesz.

Az idő pillanatokból tevődik össze
 Mint sivatag homokszemei peregnek
 egymásra

Rövid pulzáló múltással
 De tudni kell!
 Tudni
 Kell!

Szétválasztani percet, órát, pillanatot
 megfontolva

Mert ha pillanatot tudsz nem
 elszalasztani: gondolkodva

Már tudod mit más nem tudhat meg soha
 Tudod mit más meg nem ért
 - Pillanat tört része alatt döntenit,

javadra úgy, hogy
 Pillanatot kihasználod, nem ártva másnak.
 Nem múlnak el vissza nem térő

percek, melyeket
 Felesleges, csinált gondokkal üztéi el
 Úgy lesz a múlt múlté már, bár nyoma
 marad

- Vésve benned.

A jelen úgy lesz ténylegesen egyszerű
 S nem póz

A jövő biztosabb lesz, de nem tudott

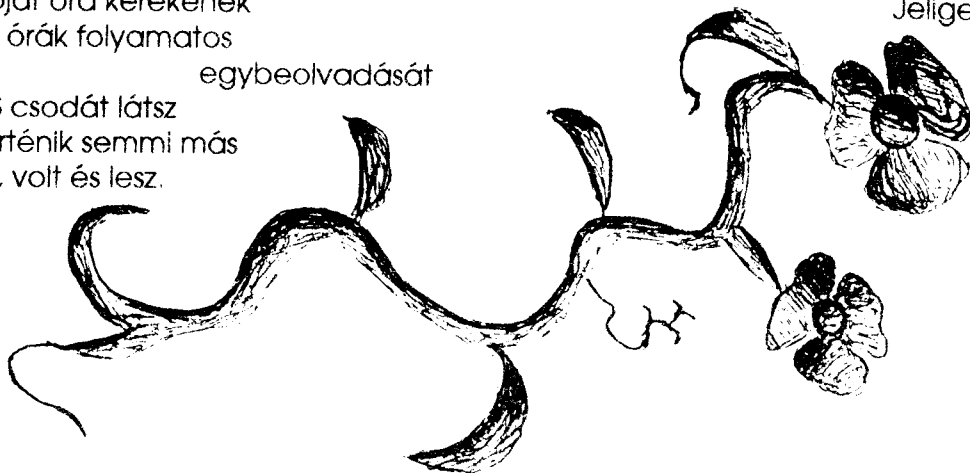
Mi volt: mindig lesz nyoma

Mi van: benne élünk - immár reálisan

Mi lesz: talán megérjük

- Reméljük

Jelige: Latkam

CSAK EGY ÉRZÉS

Volt benne valami furcsa. Nem külsőre, hisz ugyanúgy nézett ki, mint bárki más körülötte. Semmi különös nem volt benne. Vagy mégis? Talán a tartása, talán a mozdulatlansága különbözött a többiektől. Nem beszélt. Csak nézett, bámulta az elhaladó embereket. Figyelte, hogyan sietnek tovább a járókelők. Mert mindenki sietett. Ki találkozóra, ki hazafelé, ki az üzletbe, hogy megvegye szeretteinek a karácsonyi ajándékokat. Volt, aki maga se tudta, miért, hova sietett, csak ment rendületlenül.

Valaki megállt előtte. Ránézett, és csak meredt rá. Állt ott egy fél percig, de Ő nem szólt. Az ismeretlen sőhajtott egyet, legyintett, majd továbbment. Ő nem törődött vele. Mi-nek is tette volna? Nem ez volt az első eset, tucatjával történt már ilyesmi.

Hirtelen valami szokatlant észlelt. Egy ismerős érzést: valaki mögé lépett, átkarolta. Lassan felemelte, magához szorította. Elvitte egy szobába, ahol csak ők ketten voltak. Csak Ő meg ő. Végignézett rajta, elmosolyodott, és kinyújtotta kezét. Gyakorlott mozdulattal vette le róla a könnyű blézert, a hófehér blúzt, a hosszú, fekete szoknyát, a barna csizmát. Egy pillanatra elbizonytalanodott, összevont szemöldökei felett apró ráncok jelentek meg. Senkitől nem kapott még ennyi figyelmet, mint tőle.

Most újra ott áll szokott helyén, új ruhában, szótlanul. Csak áll, nem szól. Nem lepődik meg, nem háborodik fel semmin. Nem is várják el tőle. Hisz csak egy próbababa a kirakatban.

Jelige: Visz Major

SZÜNET

Lehúzták a rolót. Mára végeztek, holnap vasárnap, az üzlet zárva lesz. Mindenki csomagol, indul hazafelé. Ő nem mozdul. Vár, megvárja, míg mindenki elmegy. Akkor végre egyedül marad. Illetve nem egészen, hisz a kirakatbabák, az egerek, a helyszelleme és a csótányok vele maradnak. De ez nem fontos.

Nagy tetre szánta el magát. Csak az alkalomra várt, hogy megtehesse. Most eljött ez a pillanat, az utolsó dolgozó is elment. Itt az idő!

Lassan ellép eddigi helyéről, a ruhátárhoz ballag. Óvatos mozdulattal nyitja ki az ajtót. Kivesz egy csizmát a polcra, és felhúzza, leemel az akasztóról egy meleg nagykabátot, belebújik. Hirtelen megdermed, mintha valami megmozdult volna. De nem. Csönd van. Csak az idegeim - gondolja. Lassú léptekkel az ajtóhoz megy. Megáll, visszalép egy hosszú, kötött sálért. A nyaka köré tekeri, beleburkolja az arcát is, hogy senki se ismerhesse fel. Ma, ma nem lenne ez helyes.

Kilép az üzletből, és körülnéz. Oh, hányszor látta már ezt az utcát, de most egészen más. Nagyot szív a benzinfüsttel teli levegőből, és elindul. Végigsétál az utcán, a következőn és a harmadikon is. A téren megáll, körülnéz. Milyen hatalmas, milyen díszes, és a fények is milyen szépek! - álmélkodik. Csak hosszú percek múltán sétál tovább. Hosszú, egyenletes léptekkel szeli át a város utcáit.

Maga sem tudta, merre járt ezen az éjszakán. Egyszer csak újra ott találja magát a bolt előtt, ahonnan elindult. Áll ott néhány pillanatig, majd belép. Visszateszi a csizmát és a nagykabátot a helyére, a sálát is visszaakasztja. Boldog. Elhatározza, hogy ezentúl minden este sétál egyet. Ezzel az elhatározással lép vissza a helyére, a többi kirakatbaba mellé.

Jelige: Visz Major

AZ EMBER, AKINEK ELSZÁLLT A LELKE

Az utcán gyalogolt. Szinte céltalanul, hiszen csak hazament. Nagy léptekkel haladt előre, bár nem mondhatjuk, hogy határozottan, de nem is bizonytalanul. Nem lehetett megállapítani, hogy késő tél vagy kora tavasz van-e. Nem volt hangulata, nem is befolyásolhatta semmi. Az aszfaltot nézte. A pillantása nagyon érzékeny volt. Ezt az emberek nem érzékelték, mert nagyon zárkózott volt.

Egy idő óta burok vette körül, de ezt csak a lelke látta. Nem gondolt semmire, megmagyarázhatatlan képek futottak a fejében. A lelke gondolkodott, ő nem. Régi, homályba merült eseményeket látott, ezek talán meg se történtek, de nagyon ismerősek voltak. A lelke mindenképp jó történéseket idézett fel, mert különben nem világítottak volna már az idő kietlen homályában. Foszlányok egy helyről... sokan... voltak... ott. Egy illat. De az egész volt-nincs-eltűnik, többé már nem emlékszik, nem tudja felidézni. Aztán egy személy... valami rokon - kicsi félelem, de egy érzés is, melynek pozitívnak kell lennie. Az érzés ringatózik. Egyszer elkapja, egyszer elillan, újra visszajön (közben fél, hogy elveszti) aztán szépen elúszik, csendesen elszivárog. Utána egy szín. Ezt a színt még soha senki nem látta, ez konkrétan fűződik az érzéshez. A szín csak egy pillanatra ugrik be, a színen halvány fény szűrődik át. A pillanat éppen elég ahhoz, hogy kapcsolatba tudja hozni az előbbi érzéssel, melyet nagyon meg akart őrizni, de a következő pillanatban már csak az árnyának fuvallata keringett benne. Itt egy üres nem megnevezhető térség következett, ahol nyomasztó magányt érzett. Valamilyen élőlény kapcsolatot teremtett vele, és olyan biztató melegséget sugárzott belé, mely egy életen át kísérte őt. Ezek után valami

magával ragadta a pusztaságról, és sodorta őt... egyre látta távolodni a pusztát, majd az is eltűnt. A valami egy felületesen barátságos vidék fölött repítette el, ahol egy embertömeg rázta az öklét feléje, és össze-vissza ordibált magából ki-elve, egy részük csak maró gúnnyal rázta a fejét. Ebből a zónából is kikerült. Innen egy teljesen más térhatású sötét helyre került, ahol irtózatos kavalkád várta. A világ borzalmas érzései, gondolatai, álmai összetömörültek és össze-vissza kavartak, majd hatásokat, érzeteket váltottak ki, aztán minden egyszerre, ami történt, történik, történni fog vele, összekeveredett a lelkében. Túl sok volt. Feszítette a lelkét. Összezavarodtak az értékek, a rendszer, melyek felépültek benne egy életen át. Nem volt tudata. Elszállt a lelke. Megmondhatatlanul végteleen ürben bolyongott a szelleme. A test tovább sé-tált felfelé a meredek utcán. Az már nem ő volt.

HAJNALI GONDOLAT

REGGEL VAN, MINDEN ÁLMOS;
 ÜRES ÚT VEZET AZ ISKOLÁHOZ.
 A VONAT KÉSİK: EZ A MÁV;
 A KALAUZ ISSZA LANGYOS KÁVÉJÁT.

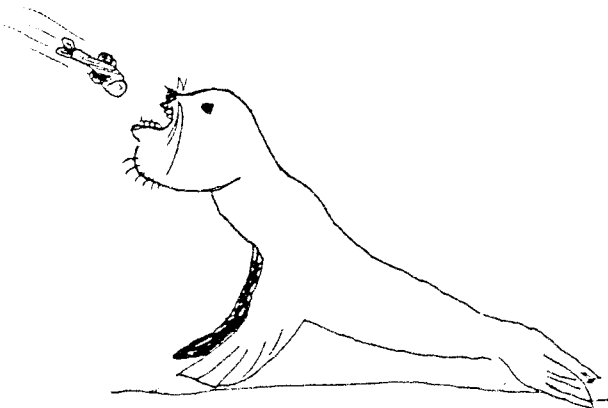
LASSAN BEÉR A VONAT;
 A MÁSIK VÁGÁNYON EGY DÍZEL TOLAT.
 MIRE LEÉREK, ELMEGY A METRÓ;
 A ZSEBEMBEN CSÖRÖG PÁR APRÓ.
 CSÖRÖGHET, DE NEM ÉR SOKAT:
 E VILÁG MÁR ELÉG ROHADT!

AZ AJTÓ BEZÁRÓDIK MÖGÖTTEM;
 TÖMEG SZORONG ELŐTTEM.

OTT A SAROKBAN AHOGY ÁLLOK,
 RÁM NYOMJA PECSÉTJÉT AZ ÁLOM.
 AZ ELSŐ TISZTA ÉRZÉS JUT ESZEMBE,
 MAJD A SZÓZAT ÖTLIK A FEJEMBE.
 MAGAM SEM ÉRTEM, MIÉRT E KETTŐ,
 CSAK AZT ÉRZEM, EGY SE VESZENDŐ.

ÉRDEKES, MENNYI FURCSA GONDOLAT
 ILYEN RÖVID UTAZÁS ALATT.
 TÁN AZ UNALOM TESZI EZT VELEM,
 MERT NEM TALÁLOM AZ EMBEREM.
 MIÉRT IS TALÁLKOZNÉK ÉN BÁRKIVEL?
 HISZ ILYEN KORÁN UGYAN KI KEL?

DE NINCS ÉRTELME ITT ANNAK,
 HOGY OTTHON SOKÁIG MARADJAK.
 INKÁBB A METRÓN UTAZOM KORÁN,
 MINTHOGY OTTHON LÁSSAM MEGTÖRT
 ANYÁM.
 TALÁN MÁS LESZ MINDEN EGYSZER,
 ÉS NEM KELL KELNEM KORÁN REGGEL.

VIGYÁZZ RÁ...

HÜVÖS HAJNALRA ÉBREDNEK A FÁK,
 AZ AVARBAN ÁLMOS CSIGA JÁR;
 MADARAK ÉBRESZTŐT ZENGENEK
 A HALK, CSENDES HEGYNEK.

A FŰ ALATT MÁR ZAJLIK AZ ÉLET,
 HARMATCSEPPEK RÁZZÁK FEL A NÉPET;
 ÁLMOSAN, CSOSZOGVA MENNEK,
 HOGY KERESSÉK AZ ÉLELMET.

NÉZD A HERNYÓT, KI LASSAN JÁR!
 VÁRJA, HOGY IDEÉRJEN A MELEG NYÁR;
 LEVETI SZŐRÖS, SZÍNES KÖNTÖSÉT,
 S LEPKEKÉNT REPKED SZERTESZÉT.

S OTT A FÜRGE VÖRÖSBEGY,
 AZÉRT NEKI SE MINDEGY;
 OTTHONA A TERMÉSZET LÁGY ÖLE,
 AHOL VÁRJA CSALÁDI KÖRE.

NE BÁNTSD AZT, AMIT A FÖLD ADOTT,
 AMIT MÉG DÉDAPÁNK RÁNK HAGYOTT;
 NE FORDÍTSD MAGAD ELLEN, AMIBŐL LETTÉL,
 GONDOLJ ARRÁ, IDE MINDIG JÖHETTÉL.

?

KERESSÜNK EGY KIS PÉNZT!!!

Koncertjegy árusítási lehetőség jutalékért, az év legrulezebb koncertjeire.
 Jelenlegi kínálat: The Kelly Family, Supertramp, Dio, Kiss, Joan Baez,
 Earth, Wind & Fire, Karthago, Biohazard, Republic, Manowar, Chick Corea,
 Dave Brubeck, Nick Cave and the Bad Seeds.

Jelentkezni lehet Jakab Juditnál!
 Legyél Te is Közönség szervező!

**MÉRLEGG
 JEGYIRODA**

1051 Budapest, Mérleg u. 10. Tel/fax: 117-14-30

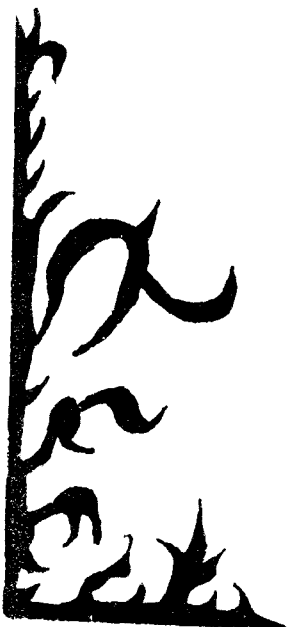
Képzelet

Szállnék
a képzelet szárnyán
Oda hozzád, az éj alkonyán.
Nem merem kimondani,
szerelem.
Fáj, de nem múlik a félelem

Elfogadni
nem tudom a félelmet
Várom, s hagyom szűnni
a rémeket,
Akiket ott látok
a szerelmem kapuján,
Múlандó szerelmem
orcáján.

Képzelet,
nem múlik, bár várom,
Dicső álom
talán vágyálom?
Nem hiszem,
bár álmodom még,
Beteljesül szerelmem,
s itt a vég?

Nem tudom
feledni eme gondokat,
Pihenek, hátha véget ér
eme rossz gondolat.
Várnék még,
de nem lehet már,
Hisz itt kopogtat szerelem,
s vár.

Szó

Szó
Szót követ.
Álom
Valóság lesz.

Valóság,
Rút és könyörtelen,
Könyörtelen,
Megfoghatatlan érzélem.

Érzélem,
Borzasztó félelem,
Félelem,
Ez is egy érzélem.

Szavak,
Ezek csupa, üres magvak.
Szó
Szót követ.

Tinta a papíron

Időnként maszatol,
Itt-ott nyomot hagy
A tinta a papíron.

Csak tények s állítások
Vannak papírra vetve,
S látod a tintát a papíron.

Álom

Mese és álom,
Más, mint a párom.
Ő a valóság talaján él,
Én pedig néha szállok.

Ő az álmom,
S várom, hátha látom.
Időnként érzem,
Nem ő az egyetlen.

Nem ő az egyetlen,
De én sem neki.
S azt is érzem,
Nem ő az igazi.

Nem ő,
hisz ez nem szerelem.
De mégis több
ebben az érzélem,
Hisz barátság ez,
S ez néha jobb,
mint a szerelem.

Péterfi Balázs - KorCs

FIGYELEM! FIGYELEM!

OPEN FILM FESTIVAL

NYÍLT FILMFESZTIVÁL

L E S Z.

MÁJUS 15.-16.-17., 1997

BUDAPEST

CIRKO GEJZÍR, GRAFFITI, HUNNIA

HOGY TUDSZ NEVEZNI AZ OFF-RA?

MINDEN NEVEZŐ FILMJÉT BEMUTATJUK AZ OFF-ON, AKI MÁRCIUS 15-ÉIG
ELKÜLDI A KITÖLTÖTT NEVEZÉSI LAPOT. EZ MEG CSAK A NEVEZÉS! A BEKÜLDÉSI HATÁRIDŐ:
APRÍCIUS 15.! TEHÁT ADDIG MEG ELKÉSZULHET AZ A FILM! AKKOR SÍNCSE BAJ, HA MÁR
ELKÉSZULT. CSAK AKKOR, HA MÁR TÖBB, MINT 4 ÉVE. AKKOR KELL CSINÁLNI ÚJAT.

A NEVEZÉSI HATÁRIDŐ: MÁRCIUS 15.
VAGYIS LEGKÉSŐB MÁRCIUS 17-ÉN. NEVEZÉS ADT POSTARA A NEVEZÉSI LAPTEL

OFF C/O FILM MŰVÉSZETI FŐISKOLA

SZENTKIRÁLYI U. 32/A. 1088 BUDAPEST

HOMEPAGE: HTTP://EMC.ELTE.HU/~OFF

E-MAIL: OFF@EMC.ELTE.HU

Bővebb információ és neve-
zési lap Csoncsitól kapható!

LENYOMATOK

1.

Egy nap millióan halnak meg. Legtöbbször talán végelgyengülésben, vagy az öregkori betegségek miatt. Persze sokaknak a halálát gondatlanság okozza.

Ma 1996. december 22-én meghalt a nagymamám testvére. Többet nem láthatja meg a napot. Állítólag gonosz volt, még a nagymama temetésére sem jött el. A gyertya serceg.

A nagymama az oka mindennek. Vele kezdődött minden. 1994. március 5. Szép volt a reggel, sugarak szótták át a kertemet. A sírnál voltam. A vörös rózsát simítgattam. Nagyon sötét volt a lelkem, émelygett a gyomrom, s enni sem tudtam. Éreztem, hogy valami baj van. Megtudtam. A nagymama haldoklik. Számomra már régen halott volt. Néha, mikor a suliból hazajöttem, agyamba villant, hogy a gúnyolódó, gyűrtpapírcú mamának lekeverjek egy pusztit. Nyolcvankét éves volt. Félttem, hogy ez lesz az utolsó csók. Ma már tizenhét vagyok, februárban tizennyolc. Most már nem érinthetem haját, nem mondhatom neki, hogy szeretem. Emlékszem még a durva megjegyzésekre. Öntudatlanul hatévesen már mérget főztem neki, csak úgy játékból. Sosem értem meg magamat. Ő megkérdezte, hogy mit főzök, kinek? Ordítva mondtam, hogy az övé lesz. Miért gyűlöltem ennyire?

Gonosz vagyok!

Mindenkiben egy ördög rejlik, s nem igaz a látszat, ezt mindenkinek tudnia kell.

A mama.

Emlékszem, mikor még hosszú haja volt, s kibontva egészen a derekáig ért. Nagyon szégyenlős volt. Halála előtt nem sokkal egészen kikelt az ördög belőle. A két én zakatolt benne. Nem tudom, milyen lehetett fiatalon. Bevallom, néha tartottam tőle. Negatív kitérésai örökre megpecsételődtek bennem. Elítéltem őt, mint tizennyéves gyerek. Sokszor lustaságom is segített, hogy igazán lekezelhessem őt. Csak néha tört rám az önzetlen gondolat, hogy segítek befűzni neki a cérnát, hogy meggyújtsam a gázt, s esetleg csak úgy tegyek, mintha érdekelne a sorsa.

Szavait mindig csak úgy értettem, ahogyan akartam, s a hallásom is teljesen szelektívvé alakult. A mama jól főzött, de inkább sütött.

Csodás receptjei a kockás könyvben, régimódi, szép, szálkás betűkkel kopnak a lapokon. A diós virágai igazán finomak voltak.

Varrónő volt, tele szeplőkkel. Fűrge ujjai megvastagodtak, s az utolsó öt évben már nem is volt képes gobleinetek, terítőket varázsolni.

Sokat szoktam álmodni. Egyszer azt álmodtam, hogy ha átmászok a tükrön, akkor ott egy teljesen más világra lelek. Volt, mikor nap-hosszakat próbálkoztam átmászni a felületen, de valami miatt nem ment.

Gyakran voltak távol a szüleim, s ilyenkor a mama hozott el az óvodából, ő foglalkozott velem, s minden élete végén eliramlott cselekedete ellenére szeretett, szerett.

Mikor megszülettem, karjaiba zárt, s mikor még csak hasztalan anyag voltam, nekem ajándékozta a világ egyik legszebb karkötőjét. Fehér-aranyból, sima aranyból s óriási rubinkövekből áll. Legalább ötven vagy hatvan éves lehet a karkötő, melyet a mama egyik házassági évfordulójára kapott. A mama férjét sosem ismertem, s nevét örökké öreg csend övezi. ahogy a rubint az arany. Állítólag szívinfarktushalált meg, mikor az apu még csak tizennyéves lehetett.

Sosem fogom megismerni őt, elmerült az évszázados sülyesztőben.

Mint már említettem, sokat utazgattak a szüleim. Főleg apu. Amikor viszont anyu is vele akart menni, akkor könyörögve bömböltem, hogy ne menjen, csak ő ne. Neki viszont mindig el kellett mennie. Ilyen esetekben a másik nagymamához kerültem.

Nagymami is nagyon szeret engem, s aggódással nevel. Még ma is visszacsengnek meséi, melyeket este olvasott nekem. Nagymamival több kalandom is volt. Például mikor még csak három-négy éves lehettem, meg is fenyegetett, hogy ha nem alszom el, de tüstént, akkor jönnek a rézfarkú baglyok. Erre én elhallgattam, s a mami nagyon büszke volt magára. Pár órával később, mikor mami le akart feküdni, vette csak észre, hogy valójában nem is alszom. Mami azt hitte, hogy túl jól ijesztett meg. Ám az illuziókat szétoszlattam, ugyanis mire közelebb lépett, megkérdeztem tőle, hogy mikor jönnek már azok a baglyok.

Maminak ez volt az első nagy meglepetése részemről.

A második nagy csapást azzal mértem rá, hogy még öt-hat évesen is bepisiltem éjszakánként. Ezzel bármikor elértem a "megfelelő" hatást. Mami végül úgy döntött, hogy megszégyení engem, s bepelenkáz éjszakára, mint egy csecsemőt. Ilyen esetben viszont teljesen normálisan viselkedtem, s egy csepp sem szabadult el. Amint lekerült rólam a "kötés", újra kezdődtek a problémák. Mami mindig kiabált velem. Évekkel később mami találkozott egy pszichológussal, s megkérdezte tőle, hogy miért is lehet ez. A megoldóképlet egyszerű volt az orvos számára. A stressz a főok, mivel keveset látom a szüleimet. Mami fel lett világosítva, hogy ebben az esetben az lenne a helyes, hogy a gyerekek minél kedvesebben s megértőbben bánjunk. Ekkor, talán életében először nagyon elszégyellte magát a mami, ugyanis ő épp hogy folyton szidott engem eme szégyenletes szokásom miatt. Egyszer állítólag jól el is kalapált. ám ennek mamira nézve elég rossz vége lett. Aznap este megkértem őt, hogy hadd mesélhessek ma én önéki.

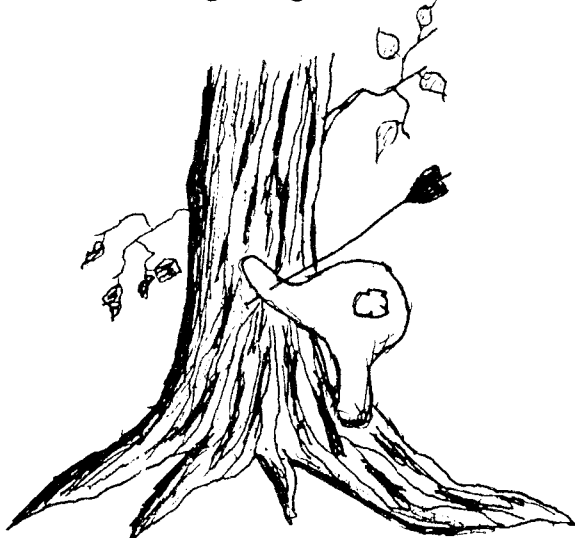
"Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy kislány. Ez a kislány nagyon szomorú volt, mert elutazott az anyukája, az apukája, sőt még a nagymamája is. Így a kislány a másik nagymamájához került, aki egyre csak ütötte, verte őt. De ha én egyszer nagy leszek, úgy leverem azt a nagymamát, hogy akkora lesz, mint egy pójibaba!"

Állítólag ez a mese megtette a hatását.

A mami egyre csak sirt, rítt, szomorkodott. Mire hazautaztak apuék is, s megismerték a történetet, apu csak ezt a megjegyzést tette:

-Nem is olyan hülye ez a gyerek.

Árva mami sokáig emlegette ezt az esetet.

2.

A nagymamára visszatérve, azt hiszem, tudom, mi volt az, ami leginkább ki tudott borítani. Amikor azt mondta, hogy:

-Te kis taknyos, hát már megint taknyos vagy, megfáztál?

Meg azt, hogy:

-Alászolgája, kisasszony!

Állítólag jó, úri családból származott, onnan ismerhette ezeket a kifejezéseket. Azt hiszem, sosem tudta megbocsátani az anyunak, hogy ellopta tőle a fiát. Ugyanúgy, ahogy Vikinek, hogy elrabolta a bátyám szívét.

Ilyenek a fiús anyák.

A mamának három élő fia van, a negyedik gyermek, egy leány meghalt szülés közben, ezt én már csak anyutól tudhattam meg.

Évekkel ezelőtt elmesélte apu, hogy anyunak is volt egy halva született gyermeke, egy fiú.

Úgy tűnik, ez tradíció a családukban.

A Karnitscher családban én vagyok a legfiatalabb, s az egyetlen lány. Állítólag mindenki reménykedett abban, hogy leánynak születek.

A testvérem és én közöttem hat év különbség van. Ő, míg gyerek voltam, vigyázott reám, játszott velem. Nagy keservesen megtanultam tőle, hogy hogyan kell leírni a nevemet. Frédi mindenhol magával vitt, s ha kellett, sokat verkedtünk is egymással.

Most megtalálta élete párját, Vikit, aki velünk együtt él. Régen egy suliba jártak, évfolyamtársak voltak.

3.

A nagymama nagyon szerette az állatokat. Mikor csirkéink voltak, hidegnek tűnt, ám mikor kiürült a ház titokban állandóan a kert hátába járt.

Házi csirkéket is keltettünk, viszont ez nem sikerült a legjobban. A harmadik héten a kotlósok feltörték tojásaikat, s kannibál módjára megették saját gyermeküket. Egy pár tojás azonban kikelt, de ha időben nem vettük észre a csibét, akkor az anyák halálra csípték babájukat. Nagy veszélyt jelentett az is, ha túl hideg volt, s a kicsik nem tudtak idejében megszáradni. A kotlósok valami gépsoron születhettek, agyukból hiányzott az anyai ösztön, a sok genetikai beavatkozás következtében. Ezek a piaci csirkék kipusztultak volna nélkülünk, hónapokon keresztül hordtuk ki a döglött tetemeiket a csirkeólból. Mindet eltemettem.

Az egyik különösen a szívemhez nőtt. Félig már megnyomorodott az anyja miatt. Inkubátort készítettem neki. Egy hétnél tovább nem bírta. Óránként imádkoztam érte, több rózsafüzérnyit is, de imám meg nem hallgattatott.

Eltemettem őt a többi árvával együtt. Aznap éjszaka esett, s a könnyeim hulltak. A fél estét ott töltöttem a sír előtt. Ágyukat mohával terítettem, s hetente virág lepte a hideg földdarabot. Egyszer anyuval borzalmasan összevesztem, s ő ezt mondta nekem:

-Majd ha meghalok, az én síromat is gondozhatod ily kegyesen, de míg élek, addig vesse meg csak nyugodtan tovább. Akár beboríthatod síromat majdan a világ legszebb virágaival, én már úgysem gyönyörködhetek bennük. Addig törődj velem, míg élek. Utána már ügyis mindegy.

Pár évre a kicsisírkék sorozatos elpusztulása után apámtól kaptam egy vörösrózsátövet. A sírra ültettem. Ugyanebben az évben kezdtem gyanakodni, hogy valami nincs rendben. Közvetett módomban balesetet okoztam, csak mert kívántam, hogy a tanár ne érjen be időben az iskolába. Egy fiatal lányt elgázoltak, s ez volt az ára vágyam beteljesülésének.

Bűnösnek éreztem magam.

4.

S most ez a déli, sejtető rosszullét! Berohantam a tesómmal együtt a kórházba. Ott volt. Már hónapok óta szenvedett mindenféle miatt. Tán nem is akart élni. Egyik kórházból a másikba transzportálták. A vizelet az oldalán volt kivezelve, együtt feküdt négy másik beteggel. Mindenféle bizé volt a karjába döfve, s valami átlátszó lógott a szájából kicsúszva. Nem volt magánál. Én nem értettem semmit. Hát ez volt az az émelygés? Mi az, hol vagyok?!

Életemben először láttam az apámat sírni. Mi ez? Most mit kell csinálnom? Hogy kell viselkedni?

Az orvos odajött, visszatette az izét a mama szájába félrehívta aput s anyut. Valami nagyon csúnyát mondott. Az ajtó nyitva volt, mindenki láthatta a védtelen asszonyt. Barna haja rapzodikusan csavarodott.

S a szeme! Felfordulva fohászzkodott.

Mama! Mama!

Mindenki sírt, de én nem. A lépcső korlátjába kapaszkodtam. Tőlem jobbra a nyitott ajtó, a lépcső alján a tömeg. A látogatók bonbonnal s virággal, nevetgélve közlekedtek.

A mama nem volt tudatánál, össze-vissza csapkodott pogácsa karjaival, s a többi beteg csak unottan nézte.

Akkor nem értettem, de most már minden más. Most már sírok, de akkor kegyetlen Vergiliusz voltam számára.

Imádtam a fantasztikus elbeszéléseket, és olvastam arról is, hogy kinek milyen a túlvilág. Gyermekek módjára játszottam. Mama nem mozdult, teljesen lenyugodott, de tudtam, hogy még él, s ez így is volt.

Becsuktam a szememet, és ott voltam egy valós vagy talán képzelt folyosón. Csend volt, haláli csend. Nem láttam magam, a testemet s a mamát sem, de éreztem, hogy fogom a kezét.

Elindultam vele. Haladtunk ütemesen a kijárat, a fény felé. Láttam, ahogy a fény egyre nagyobb területet hódít meg a sötétségből, de a mama kezén kívül semmit sem éreztem. Nem is tudom, hogy volt-e egyáltalán szemem. Úgy éreztem, hogy sok mindent mondtunk egymásnak, de hangok nem voltak.

Teljesen nyugodtak voltunk.

Elbúcsúztam tőle, s az utolsó pár lépést magadtette meg a fénybe.

Kinyílt a szemem. Az orvos odalépett zokogó apámhoz, s kimondta az ítéletet.

Mamát nem láttam többé, legalábbis nem ebben a dimenzióban.

Nem tudom, hogy jutottam haza, s mi történt az eset utáni napokban. Nem sírtam, sőt vidám voltam, s ha kellett, vidám, mosolygó ajakkal rebegettem a hírt, hogy temetésre megyek. Mint ha semmi sem történt volna.

Egészen maig nem fogtam föl teljesen a dolgot, csak néha éreztem büntudatot, hogy én "segítettem" át őt a túlvilágra.

Fél évre rá megkaptam a mama tágas, fényes szobáját. A tükrében gyönyörködtem, az asztalán írtam, a foteljeiben hemperegtem, s az ő ablakain keresztül tárult elém a világ. Éjszaka lépteket hallottam, a bútorok sóhajait hallgattam. Felfigyeltem a régi csillár egyik ágában fellépő szabályos áramszünetekre.

Lemostam a falakat, átfestettem a szobát, felszedtem a szőnyegparkettát, átmázoltam az ablakkereteket.

Elmostam magam mögött mindent, ami belőle maradt. Sokáig ennyi volt az élete bennem. Akármennyire próbáltam eltüntetni őt, ő mindig, mindenütt velem maradt.

Álmodtam még vele, tán csak a lelkiismeretem megnyugtató végett. Megkeresett engem. A kapunál csöngetett. Először meg sem akartam

ismerni. Farmerban volt meg ingben, és nagyon jól nézett ki. Elmentünk sétálni, azt hittem, hogy a valóságban vagyunk. Kedves volt, türelmes, s amerre járt, az emberek utánunk fordultak. Megnyugtatót afelől, hogy én mindent jól tettem, s hogy ő egyáltalán nem is haragszik reám.

Kicsit mégis félttem tőle.

Az álom elmúlt, felébredtem, s minden maradt a régi.

5.

Az eset után nem sokkal megtörtént egy másik szörnyű dolog. Ahhoz viszont, hogy a történet érthető legyen, egy kevéske magyarázatra is szükség lesz.

Ötödikes korom óta egészen nyolcadikig németül tanultam. Ennek hatékonyságát ne firtassuk. A középiskolában már csak az angol nyelvet próbáltam elsajátítani. Németül viszont most sokkal jobban beszélek, mint angolul. Az ok egyszerű. Egyfolytában nézem a német adókat, mint például PRO7, SAT1, RTL, VIVA. Bárki bármit mond vagy állít, a tévéből sok mindent meg lehet tanulni. A beszédben kit érdekel, hogy a szövegeket milyen pontosan ejtem ki. Persze más oka is van annak, hogy jól beszélek németül. Az ok pedig az, hogy többször is kint voltam Ausztriában a rokonaimnál, akik csak németül beszélnek. Mivel egyedül voltam mint magyar Bécsben, kénytelen voltam németül kommunikálni. Így csiszolhattam beszédemet. Természetesen az írással még mindig problémáim vannak.

Egyszer, mikor Bécsben laktam, a nénikém megkért, hogy menjek el vele meglátogatni a Tante Paulát, akivel állítólag ugyancsak rokonságban álltam. A nyaralás elején meg is látogattuk őt, s minden rendben tűnt körülötte. Paula volt az a bőkezű néni, akitől évekként ezelőtt egy aranyfülbevalópárt kaptam ajándékba. Bár közelebbről nem ismertem őt, kedvesnek tartottam. Mégis tán öregsége vagy ismerősei elbeszélései alapján párhuzamot vontam Paula és a mama között.

Bécs gyönyörű város, a művészetek hazája. Bécs majdhogynem összes múzeumában jártam már.

A Radhaus barokkos túldiszitottsága, a természettudományi és a művészettudományi múzeum klasszikus stílusa örökké zavarba ejt.

Sok-sok közös jó emlék, opera, hangverseny, elhagyatott hangkavalkád, séta, gyönyör kötődik

e város nevéhez. Kiállítások, s itt végre úgy éreztem, hogy bekerültem a vérkeringésbe, a művészi, érzékeny, érzéki körbe, ahova sokat vágyakoztam.

Tante Edít és Onkel Max is szerves része Bécsnek, nélkülük mit sem ér az.

Itt hallottam meg először a Carmen gyönyörrel teli fürge dallamait. A "Parasztibecsület" érzéssel teli intermezzóját is itt érezhettem.

Tudom, ez a város sem más, mint a többi, de ott valahogy csak az egyik oldalát láttam vagy akartam látni az életnek.

Naponta többször kisétáltam a közeli Stadtparkba. Élveztem a külön illatokat, hallottam a zenekar próbáit, megnéztem az arany Strauss szobrát, s még sok mindenki másét, kiknek lelke ott nyugvott. Etettem a kacsákat, még a fehér színű házikacsát is. Néha odaúsztak a hattyúk, és ők tőlem függtek. Rohanó percmillióig képes voltam a padon üldögélni.

Megismerkedtem egy nagyon barátságos, idős zeneszerzővel, karmesterrel. Tündéri volt. Legnagyobb vágyam tán, hogy egyszer ott tanulhassak a többiek között.

A szünidő azonban a végéhez közeledett, s megérkezett a keserű hír is. Paula állapota jelentősen romlott, kérik a rokonokat, hogy látogassák meg őt.

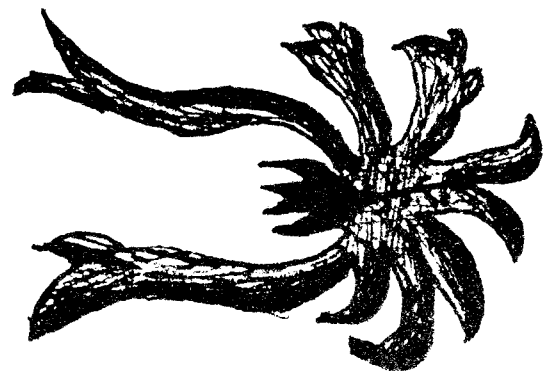
Bementünk az epeköves kórházba. Edít és Max megkérdezték az orvostól a tudnivalókat, majd befelé indultak a szobába. Nem akartam velük menni, inkább kinn üldögéltem a hideg lepcső fokán. Ott ültem egyedül és magányosan.

Majd így szólt a magány:

-Három napot, többet nem adok. Három nap, s utána a halálé az asszony. 1994. július 15. volt.

Megint nem fogtam fel, hogy mi történik velem. Nem akartam érteni a szavakat.

Szóltam Edítéknek, hogy ne számítsanak három napnál többre. Ők azonban nem figyeltek, csak egyre hajtogatták, hogy a haldokló még meg sem ismerte őket, és hogy milyen tragikus ez a hirtelen leépülés.

6.

Éjszaka egyedül aludtam a szobában, majd egyszer csak, hirtelen felébredtem, mintha az ablakot betörte volna egy örült szellőkés, s berobbant volna a szellem.

Feltápáskodtam, kinyitottam csipás szemeimet, azonban minden más érzékeléssel szemben az óriási ablak teljesen rendben volt. Ránéztem a video digitális órájára. A számlapon 18.07.94. 02.22 állt. Nagyon fáradt voltam, s így percek alatt visszaaludtam.

Mikor felébredtem, tíz óra körül járt. Csoválkoztam is, hogy Fdit nem rázott ki az ágyból reggel nyolckor, ahogy szokta. Kiballagtam a reggelizőbe, ahol két lekváros kenyér közben a nénikém elmondta a hírt. Hajnalban kettő és három óra között meghalt Paula néni.

Többször átgondoltam a dolgot, majd amint közeledtem az igazsághoz, egyre jobban kezdtem félni. Tán én tehetnék az egészről?! Lehet, hogy csak miattam történt az egész? Először a mama, s most Paula is. Félttem az igazságtól, ugyanakkor vonzott a tudat, hogy esetleg valami különleges vagyok.

Én lennék a halál? Azt is álmodtam már, hogy azt jósolták nekem, meghalok. Ráadásul a jóslat most tizenhét éves koromban lépne hatályba. Eleinte borzalmasan rettegtem, s megijedtem, mert már volt olyan, hogy megálmodtam valamit előre, s az beteljesedett. Gyakran elsírtam magam, amikor valaki a jelenlétemben misztikus dolgokról, bosszúálló szellemekről vagy védtelen, büntudatos médiumokról beszélt. Talán az lehetett a legnagyobb gond, hogy a végsőkig hittem, hogy én vagyok a hibás. Időnkénti túlzott érzékenységem csak rontott a helyzeten.

A nyomás s a haláltól való félelem egyre nőtt, s a vállamra nehezedett. Eddig elég volt, ha kiénekeltem magamból a felesleges feszültséget, de ennek vége szakadt. Az erő s a sok vegyes érzés csak nőtt, egyre jobban elhatalmasodott rajtam. Az állandó felelősségtudat pedig egyre inkább magához láncolt. Az egész környék velem szenvedhetett, mert a hajnali ködben kiordítottam összes gátamat s fájdalmamat, aminek agresszív magja örökkön bennem maradt.

Az egyik munkával töltött hétvége alkalmával fény derült egy másik különös tulajdonságomra is. Nagyon meleg volt, s a nap is sütött. Kora tavasz. Elegem volt az egészből, az állandó robotmunkákból s az igazságtalanból. A szőlőskert nagyon tágnak, szinte sosem múlnak tűnt.

Az emberek nyugodt borozgatását bosszantónak tartottam, s a rőzse helyenként teljesen fölcspikkedte kiszáradt bőröm. Néhol figyelmetlenségem miatt fájoan piroslott is. Ezernyi miért kérdés, melyre válasz csak egy tagadás volt. Feltétlen, abszolút uralom.

Nekem csak az apraja, maradék munka maradt, én nem nyeshettem, csak dacosan hurcoltam. Nem bírtam, leültem a domboldalra, s rimámkodtam az esőhöz, hogy essen már, ne kelljen dolgoznom, vagy csak hadd pihenhessek.

"Eső, hozz a virágnak új életet, növekedést. Lágyítsd meg a föld visszeres lábait. Mosd meg ruhámat, üdülhessek könnyeidben. Tisztítsd meg a világot, akár csak egy kvantumnyira. Mutass irgalmat s jóságot!"

Pár percen belül elkezdett havazni, kora tavasszal. Szinte csodának számított.

Meglehetősen könnyen lehetett kontrollálni ezt a tulajdonságot. Amikor akartam, bármilyen lehetetlenné tűnt, én mindig esőt varázsoltam. Egyet viszont nagyon utáltam, időjárást jósolni. Zivatarban kiálltam az udvarra, s élveztem, ahogy olvadok. Zenés imádságokat zengtem a naphoz. A szél volt a szeretőm. Ő volt a fehér lovon ülő herceg, ki sosem hagyott el. Ha nagyon rosszul érzem magam, csak elég kiállnom az erkélyre, s ő újra eljön. A nekem teremtett örök társ. Megsimította arcomat, új frizurát formált, kiszáritott, mint ifjú virágot. Ő mindig gondol énrám. Sok idő eltelt már azóta, hogy csak ő és én léteztünk, de ő még mindig megjelentést okoz nekem. Elhalmoz ezernyi apró ajándékkal.

Ezt a nyugalmat viszont megtörte a mélyen zakatoló halál gondolata. Ő volt, aki viszont ugyancsak üldözött, s zaklatva kísért. Egy ideig csak toltam magam előtt a sziklát, a problémát.

Legtöbbit halálra gázolt embereket szemléltem buszról, villamosról, utcáról, ablakból. Ezernyi gyötrő álomból. Mintha vonzottam volna a halottakat. Már-már kezdtem félni, hogy bármikor, ha rosszul vagyok, valaki az életével fizet. Nem mertem érezni, érzékenynek lenni, s ahogy a mosás s sok munka keménnyé teszik a kezet, én ugyanúgy tompítottam az érzékszerveimet.

"Ha gyalog jártam, a túske nem szúrhatta énemet, s ha megjegyzést hallottam nem reagáltam, egy másik én hibájának láttam." Sokat gondolkodtam. Egyértelmű megoldást akartam találni. Később azonban rájöttem, hogy az élet nemcsak fehér vagy fekete. Nincsen egyértelmű megoldás. Mindent minél több szemszögből, oldalról meg kell vizsgálni. Nem

íthetünk meg valakit csak jónak, vagy rossznak. Az elmélkedés meghozta nyugalمامat.

A halál fogalma szinte végtelenül hosszas és kimeríthetetlen. Ahogy németül mondják "die Zeiten endern sich", ez rávilágít a lényegre. Nemcsak az idők, hanem a nézetek, gondolatok, érzelmek, megérzések, hangulatok, szokások és egyébként is minden megváltozik. Az egynyári virág ugyanúgy elhervad, mint az évelő, holott tudja, hogy az ősz a vesztét jelenti. Jövőre már nem lehet látni a tavalyi virágot. Az egynyáriak mégis elhervadnak, sorsuknak engedelmességedvén. Egy új gondolat, szokás létrejöttének alapfeltétele a korábbi állítás, szokás halála. A fiatalok átveszik az öregek helyét, majd mikor már a vének teljesen fölöslegessé válnak, meghalnak. A halál átváltozást is jelent, gyorsat vagy lassút. Gyermekeink a mi génkombinációnkat öröklik, bizonyos dolgokban hasonlítani fognak ránk azután is, miután meghalunk. Éppen ezért az álom jelenthet valami háromszázhatvan fokos fordulatot is. Amitől tartani nem szükséges. Ha esetleg ilyen korán meghalnék, akkor sem lenne feltétlenül olyan nagy gond. Nem jó, ha valaki túl sokáig él, s eszméletlenül vagy bolondan éli a holnapokat. Szerintem az élet melódiája Smetana Moldvája. Az állandó változás, a különféle utak, az átváltozás, a kiteljesedés s a végtelen tengerbe ömlés. Az út során a folyó minden egyes cseppje közös erővel formálja a kavicsokat. Az állandó zsongás, a sok apró fordulat, az eloszlás. A holtak tengere.

Alig, hogy túltettem magamat az egyik problémán, jött a másik. Az állandó zaklatásokat, durva megjegyzéseket nem tudtam épen átvészelni. Egyik végletből a másikba estem, és könyörtelenül vergődött lelkem.

Megkezdődött az ellenvonal, a két elkülönített élet. Egyszerre két helyszínen voltam, százféleképpen oldottam utólag egy problémát meg, s a fejemben valami egyfolytában zakatolt. Ha a metrón utaztam, máshol hősies boszorkányként harcoltam. Csataim közepette mégis tudtam, hol kell leszállnom. Automatikusán átszálltam a buszra, villamosra, vagy éppen gyalogoltam. A tanórákra egy külön reakciót, új érzékelést fejlesztettem ki. Sosem figyeltem az órákon teljes mértékben, de mégis bármikor tudtam válaszolni vagy legalább reagálni a tanár kérdéseire. Annak ellenére, hogy a valóság s a képzelet világa közt lebegtem, gondtalanul tudtam élni ezt az életet. A tanár mondatait gépszerűen megismétltem, még ezzel a furesza

figyelemmel is vissza tudtam emlékezni az órák anyagára. Csodálatos volt ez az élet, többször annyi élmény ért, s mégis végrehajtottam az általános feladatokat.

Számomra létfontosságú volt fejlődésem ezen szakasza. A fantáziám jelentősen gazdagodott, s az unalmat elfeledtem. Rövid ideig úgy érezhettem, hogy vagyok valaki, valami, ami mindennél több, egy megváltó típusú hős.

Egy kérdésre viszont eddig még nem tudtam válaszolni. Vajon az egyedüllét, a magány, a diszkrimináció adta-e ezt a plusz életet, vagy éppenséggel ez az életforma volt a negatív viszonyok kiváltója. Azért születtem meg többször, mert magányos voltam, vagy egyszerűen nem lehetett mással foglalkoznom az adott életforma mellett?

Nem tudom!

Azon elmélkedtem, hogy mi van akkor, ha az új stílust az agy két együttműködő részének elválasztásával értem el. Mi van, ha a racionális érzékelést csak tudat alatt működtettem, míg egész felsőbb énemmel, agyam maradék működő felével a másik hősies én létrehozására törekedtem.

Ez viszont már lehet, hogy csak szófacsarás. S nem alátámasztható.

A nagymamához kötődik még egy élményem! Azt állítják, hogy egy gyermek ártatlan, szűzies, makulátlan. Én nem hiszek ebben. Lehet, hogy rossz a saját példámat felhoznom, de senkin nem látok át úgy, mint magamon. Közvetve életem első fekete pontját a mamának köszönhetem.

A mágnes csuda egy dolog, bizonyos anyagokhoz tapad, mindenféle alakzatokat lehet rá szerelni. A mi régi polcunkra például rá lehetett "tapasztani" a fekete kis bizéket, melyek hátán gyakran narancs, kék, fekete, vörös betűk tisztelegtek. Bálványoztam ezeket a cuccokat. Napokig el tudtam játszani velük. Ugyan nem voltak fényesek, nekem mégis kellettek. Ami kellett, azt úgy gondoltam, hogy el is vehetem s elvihetem, mert szentül meg voltam győződve, hogy más nem szeretheti a kiszemelt tárgyakat annyira, mint én.

Hétről hétre, csak sunyin titokban tettem rosszat, s így gyülekeztek a piros pontjaim. Nem tudni miért, de mindenki büszke volt reám. Csak egy volt a bökkenő, hogy időről időre tünedeztek el a mágnesek is a sulis táblájáról. A nagymama egyre figyelmesebb lett erre a "különös" jelenségre.

Egyik nap odajött hozzám, s kínosabbnál kínosabb kérdéseket tett fel bizonyos bizékről, azaz mágnesekről. Bár tagadtam, a mama lefülelt engem. Fülön ragadott, s a sok-sok hazugság közt megkaptam életem első fekete pontját. Ezek után nem volt megállás. Csak gyülekeztek sorban, mint a katonák.

Negyedikben és ötödikben már "csak" intőket kaptam. Hatodikban egy tényleg igazságtalan pofont, s egyeseket meg kettéseket. Hetedikben és nyolcadikban bebizonyosodott, hogy mégsem vagyok szellemi fogyatékos a korábbi fel-tételezésekkel ellentétben. Úgy tűnt, hogy be-nőtt a fejem lágya. (Hogy az hol van, azt nem tudom. Egész hirtelen történhetett a dolog, a "benövés", mert akármennyire tapogattam a fejemet, én semmit sem éreztem.)

Az ember élete folyamán nagyon sok ellenállásba ütközik, örökké kételkedik, töpreng, hogy titkait kivel ossza meg.

A felnőttek nem veszik figyelembe a gyermekek gondolatait, s nem is veszik észre, hogy mikor mi a baj. A gyermekek hallgatagok, s csupa fül, csupa szem érzékenyen figyelik környezetüket. A különös, új dolgokra van, hogy furcsán vagy egyáltalán nem is reagálnak, de ez nem jelenti azt, hogy ők nem éreznek, s primitívek. A gyermekek sok esetben találékonyabbak is. Esetlenségüket legtöbb esetben a háttér-információk hiánya okozza. A palánták nem képleteket magolnak, az ő eszközüik az érzékelés. Mindent megszimatoznak, megkóstolnak, megtapogatnak, s ezt az eljárást nemcsak a materiális javaknál, hanem az érzések s hangulatok terén is alkalmazzák. A kicsi folyton tanul, de nem gépezet, s nem is egynemű gondolkodású. A gyermek feladata az állandó tanulás, s az érzékeny megfigyelés, s az azonnali tanulás levonása. Egy-egy helytelen megnyilvánulás kihathat az élőlény egész pályafutására. A picurokat nem szabad lekezelni, s az idősebbnek pontosan tudnia kell, hogy hol a határ!

Sokan, idősek, felnőttek, kiskorúak vigasztalásra szeretnének találni valaki más személyében.

Volt már olyan korszakom is, hogy vonzottam az idős hölgyeket. Velük valahogy minden más volt. Éreztem, hogy egyedül vannak, s hogy szükségük van rám. A nagyon idősek egy részével nehéz banni. Nagyon sok türelemre s segítőkézségre van szükség. Ám ha olyan kapcsolatba kerülünk egy öreggel, hogy nem kell magunkat az idős mellé láncolni, akkor egy ilyen "barátság" kifejezetten kellemes és jó élmény lehet. Az öregek egy csöppnyi odafigyelésre tengermilliókkal árasztják el gondozóikat. Ilyen esetben egy kis gondoskodásért cserébe sok jót kaphat az ember.

Két éve karácsony előtt nem sokkal egy busz-megállóban találkoztam egy nagyon idős né-nivel. Sok időnk volt, s elkezdtünk beszélgetni. Kiderült, hogy a néni egyedül ünnepli a ka-rácsonyt. Számára karácsony napja semmi kü-lönlegességgel nem bírt. Éppen ezért a néninek karácsonyfája sem volt, se díszei. Kedves mosollyal a régi karácsonyokról beszélt. A zse-bemben két darab kis gömbdíszt lapult. Neki adtam őket, s azt az arcot sosem feledem el. Ez a két kis kacat annyira boldoggá tette. A két kis gömb, mi nekem semmit sem jelentett, neki egy pillanatig a mindenséget szimbolizálta.

Az ember egy bonyolult szerkentyű, tele titokkal, vágyakkal, reményekkel, hiú szerel-mekkel, érzésekkel, melyek nem taláthatnak vi-szonzásra. Az ember válaszra vár, szeretetet igényel, valamit el akar panasolni a másiknak, miközben a másikba belerúg, eltiporja, vagy éppenséggel csak rideg jégesapként viselkedik vele szemben. Miért várjuk el másától, hogy ér-zékeny, emberséges legyen, hogy ha mi számon tartunk olyanokat is, kiket utálunk, kiktől un-dorodunk, s kiket gyűlölünk. Hirdetjük a jó-ságot, a gonoszság végét, egyenlőséget s az ön-zetlen akaratot. Önzetlenség nincsen, ez a mai világban a naivság fogalmával ér fel. Ha nem figyelsz, naivságodért az életeddel, tudásoddal, vagy vágyaiddal fizethetsz.

Sokan, csak egy barátira, társra vágynak. Tán csak értő figyelemre. Valakinek annyi is elég, ha beszélhet valakihez. Valaki természetesen tartja a rúgásokat, a döféseket.

Azt mondják, hogy az ember nemcsak fizikai, de pszichikai szempontból is nagyon alkal-mazkodóképes. Mi lesz majd utánam, ha el-veszítjük szűzies érzékenységünket, s már ki-vész belőlünk az emberiség? Ha már csak fizikai vágyak, értékek, eszmék lesznek?! Lehet,

hogya a jövő jelszava a "vissza az (emberi) értékekhez" lesz? Lehet, hogy x év múltán a szeretetet és a szerelmet, az érzékenységet génmutációk által veszítjük el? Csupán hogy alkalmazkodhassunk környezetünkhöz? Csupán hogy alkalmazkodhassunk? Olyanok leszünk, mint azok a csirkék? Nem leszünk képesek a túlélésre? A szeretetet gépektől fogjuk tanulni?

8.

Sok gyerekkel ellentétben én nagyon szerettem a napközi intézményét. Igaz, egész délután nem mehettem haza, s olykor tanulóidő is volt, de legalább játszhattam a többiekkel. Volt, mikor beszélgettünk, vagy egy-egy tévéfilmet újra eljátszottunk, sőt egy héten egyszer elmehettünk a közeli moziba is. Emlékszem, egyszer az egyik osztálytársam írt is egy történetet, amit eljátszottunk. Volt benne szenzáció, nagy felfedezések, sőt még voltak benne felhőkarcolók is. A napej jóvoltából jutottam el a hegedűig, s ennek segítségével a komolyzenéhez. Jó volt a sok huncutság is, fogkrémet tenni Ági néni kávéjába. Egymásnak hülye vicceket mesélni. Pontosan megvizsgálni Ági néni rúzsos cigarettacsikkeit. Egymással versenyt futni, s a nagy kockamászókára küzdeni magunkat, s a legnagyobb újdonságról, a szexről beszélni. Mennyi sok hülyeséget összehordtunk!

Negyedik után viszont elkezdtek szivárogni az emberkék a napköziből. Aki elérte, hogy csak ebédelnie kelljen, s délután ne kelljen a suliban maradnia, az már valamennyire nagylánynak vagy nagyfiúnak számított. Nem jó a kis létszám. Majdhogynem teljesen megszűnt a napközi. Már én sem voltam napejos.

9.

Az iskola anyunak is sok fejtorést okozhatott. Elérkezett az első iskolanap, s én izgatott lettem az "iskola" szó hallatán. A tanuláshoz viszont bizonyos fokú érettségre van szükség. Ezt az az óvó néni is tudta, aki nem akart engem az iskolába engedni, az első osztályba. Sokan mondták, hogy nem lennék képes ilyen "fiatalon" tanulni. Az állították, hogy nem lennék sem agyilag, sem szellemileg elég érett. A szüleim el is vittek pszichológushoz, s kiderült, hogy ezen állítás nem igaz.

Honnan is szűrték le ezt a következtetést? Onnan, hogy az óvodában nem érdekelték a betűk, se a számok. Kit érdekel, hogy hány piros autó gurul az úttesten? Sokkal érdekesebb egy-egy történet kieszelése, eljátszása, vagy egyszerűen csak játszani.

Az óvodában ért életem talán legelső nagy csalódása. Az óvó néni kihirdették, hogy verseny lesz. Aki a rákövetkező héten a legszebben eszik, azt külön megdicsérik, s ő lesz a győztes. Egész héten az apámat figyeltem, hogy megmutathassam, hogy milyen szépen s jól tudok én enni. Emlékszem, nagyon vigyáztam a feszes tartásra, hogy jól fogjam a kanalat. Elégánsnak tűnjön a mozgásom. Ekkor jött a bukta! Nem történt semmi, még meg se dicsértek személyesen, vagy valami hasonló. Nem is volt győztes:

- Mindannyian nagyon ügyesek voltatok, nem is tudtunk dönteni, hogy ki volt a legügyesebb.

Ezek után már juszt sem ettem szépen.

Mégis végre eljött az első iskolanap az előirt időben. Igaz, második végén ajánlották, hogy buktassam meg magam, de én nem akartam. Végül is minden jól sült el, bírtam a sulit, s egy évet sem kellett ismételnem.

A szüleim nagy áttörésnek vélték az iskolába való áttörést. Ekkor bújt ki a szög a zsákból. Én imádtam a hüvelyik ujjamat szopni. Dehát milyen cikis az, ha egy iskolás szopizik. Anyu próbált lebeszélni ezen szokásomról. Bizonygatta, hogy a gyári cumi mennyivel jobb, legalább próbálgass arra áttérni. Kiprobáltam azt is, de az már nem volt olyan praktikus, mint az ujjam. A hüvelyik ujjam pedig egyre csak dagadt, s a többi iskolatársam azt mondta, hogy majd le kell vágni róla a hólyagot. Ettől én nagyon berezeltem, s korábbi szokásomat már nem űztem oly intenzíven, mint azelőtt. Végül is nem kellett levágni, csak egy kenceficét ka-

pott anyu, s azzal kenegette az ujjam. A daganat leszáradt, s a kenőcs miatt több mint két hétig nem szopizhattam. Mire végre megszabadultam a púptól, már nem volt kedvem újra kezdeni az egészet előlről. Átszoktam a ceruzavégek rá-gására.

Egyik rosszabb, mint a másik!

Van más élményem is az első osztályból. Igen meghúzódo gyermek voltam. Aránylag sokszor ment a csökkentett létszámú osztály kirándulni, s egyszer otthon felejtettek engem. Bizonyára siettek a tanító nénik, s nem tudtak eléggé odafigyelni, s engem véletlenül bezártak a terembe. Én nagyon rettegtem, hogy ott kell majd kuporognom az osztályterem mélyén, miközben a többiek a tavaszi levegőn játszanak. Ezért sürgősen intézkedtem. Kinyitottam az óriási ablakokat. A terem az emeleten volt ugyan, de az ablak alá volt építve a műanyag tetős fészker. Óvatosan kimásztam az átlátszó tetőre. Onnan már nem is tűnt magasnak a dolog. Lendületet vettem, majd leugrottam, s már szaladtam is a csoportom után. A tanítónők kissé idegesek voltak, majd megmagyarázták nekem, hogy a "népszámlálásnál" úgyis feltűnt volna, hogy hiányzom, és visszajöttek volna értem.

A környéken lakik az egyik elsős tanárnőm. Még most is, ennyi év után is mindig felismer, s a nevemen szólít, pedig csak elsőben tanított engem.

10.

Nagyon nehéz életre szóló barátokat találni. Állítólag ez a női nem erőssége. Ebben az állításban azonban kételkedem. Én szerencsés vagyok legjobb barátnő szempontjából. Nem is tudom igazán, hogy kapcsolatunk a szerencsén, véletlenül vagy a sorson múltott e.

Tíz éves voltam, amikor megismerkedtem Krisztával. Azóta is nagyon jó barátnők vagyunk. Érdekesség, hogy én február huszonkettedikén születtem, ő pedig négy hónapra rám június huszonkettedikén. Az is furcsaság, hogy én eredetileg csak márciusra voltam bejelentve. Liszt október huszonkettedikén született. Imádom ezt a számot!

Kriszta az az ember számomra, akivel mindenről beszélhetek, s mindig megért. Nem is tudom elképzelni, hogy hogyan bírtuk ki egymást, és hogy miről beszélgethettünk több mint hét éven keresztül. Van, mikor egymás gondolataiból olvasunk. Nem hiszem, hogy valaha is lesz olyan jó barátnőm, mint ő. Való igaz, hogy nem

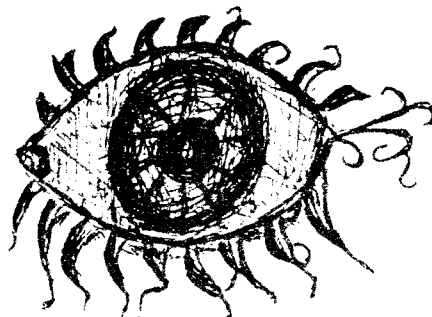
ismerem eléggé a másik nem gondolkodás-módját, de egyet nem tudok megérteni, hogy miért nem lehetek egy "kedvessel" oly őszinte, mint bármely más barátnőmmel. Bárkit kérdezek, erre a kérdésre nem hajlandó válaszolni. Szerintem az a jó, ha már egy kapcsolat elején őszinte s közvetlen két ember egymáshoz, véleményem szerint a legszebb bókákat is a közvetlen őszinteség szüli. Miért nem hallgathatok rakoncátlan szívemre? Miért kell mindent csak hetek eltelte után megtudnom? Miért kell incifinci trükköket bevetni? Miért kell mindig attól tartani, hogy most hagynak el, vagy valami fájdalmas következik?

Tudom, naiv voltam s vagyok, de most már nekem is ideje lassan megtanulnom, hogy olyan, mint bizalom nem létezik. Szenvedély s fájdalom van, ami befeketít mindent, jelentékteleníti a maradék érzelmeket.

Az egyik legelső élményemmel kapcsolatban mindig el kell nevetnem magam. Az egész egy borzalmas félreértésen alapult. (Remélem, nem sértek meg senkit, de ha igen, akkor elnézést.)

Egy egyhetes táborban voltam, egy egved egyfolytában engem bámult, egyfolytában csak próbálkozott. Én észre sem vettem, aztán az utolsó előtti napon lassúztam vele. Itt, mint ahogy sejtethjük, beindultak a dolgok. Így szólt, "feküdjünk le". Én azt mondtam, jó. Én komolyan a végsőkig azt hittem, hogy aludni szeretne egy picit. Én úgy értelmeztem, feküdjünk le aludni. Esküszöm, ezt nevezik naivitásnak. Milyen ciki. Még ma is olyan jókat nevetek ezen a kínos dolgon. Lehet, hogy tényleg teljesen szelektív a hallásom. Ezúton is felhívom a kedves olvasó figyelmét, hogy egyértelműen fogalmazzon, és akkor én, ígérem, megpróbálom értelmezni a szavakat.

Ezek után a kis félreértések után nyugodtan bevallhatom, hogy valójában nem értem a fiúkat. Azt ők miért nem tudják felfogni, hogy nekem csak valakinek a közelsége is nagyon jól esik. Eszem ágában sincs valakivel egy röpke hét után lefeküdni (nem aludni). Nem tudom, mire jó ez az örült sebesség.

11.

Olyan szeretnék lenni, mint a szél, ajtókon átrohanni, ablakokat a falhoz szegezni, játszani, játszani. Ha kell, csapongani. Sokat markolni, keveset fogni. Egy magányost vigasztalni, a súlytalanságban csillagokat számlálni. A sötétben sötét akarok maradni, a fényben észrevehetetlenül tündökleni. Terjedelmes mezőket átölelni. Keringőzni. Nem szeretném tincseimet skatulyába zárni.

Sokáig csak meséket írtam róla, sokáig csak hiú ábránd volt, míg egyszer el nem jött, s én észre se vettem. Az első András volt, a többi mind Gábor. S én csak gyűjtöm a tapasztalatokat.

Mi is az, amit igazán szeretek? A síelés, sziklamászás, tánc, zene, utazás s emberi gondolatengerek átúsítása. Mit is lehetne ezen részletezni, síelés közben nincs megállás, ott mindenki magának állítja a mércét. Ha valaki elindult, akkor nincs megállás a domb aljáig. Felgyorsulnak a képek, világ kikapcs. Állandó összpontosítás, figyelem, itt egy hóbucka. Önmegfigyelés, önkontrollálás, vajon mire vagyok képes? A határok meghúzása. Be kell mérni helyzetünket, sebességünket. Elterülés a hóban.

Érdekesség volt az is, hogy a sitáborokban, ahol megtanultam síelni, éjszakánként mindig végigálmodtam, hogyan is kell síelni. Az volt a furcsa, hogy holott tudtam az álmaimról, mégis kialudtam magamat. Ennek az önismétlésnek az lett az eredménye, hogy aránylag egészen jól mentek a dolgok.

Ezen a nyáron Tirolban részt vettem egy tíznapos táborban, Innsbruck mellett. Természetesen én voltam az egyetlen magyarul beszélő a táborban. Az első négy napot állandó vándorlással töltöttük. Ez nekem elég szerencsétlenül sikerült. Ennek egyik oka a több mint tizenkét kilós külsővázás hátizsák, másik oka a tapasztalatlanság volt. Naponta négy-öt pihenő volt. Volt, mikor már tényleg alig bírtam. Mindenféle tájon jártunk. Átmásztunk havas gleccserek lábainál. Volt, hogy fojtva tűzött a nap, volt állandó hideg árnyék is. Az egyik legmagasabb csúcsot esős szélviharban másztuk meg. Voltak sziklatemetők, fennsíkok, mély völgyek és hegyek. Óriási, jéghideg tavak. Az egyik pihenőháznál is volt egy ilyen hegyi patak. Megmártóztunk az ötfokos fürdőben. Érdekes volt, igaz, bedörzsöltem forró testemet a jegessel, mégis mikor megmártóztam, olyan hevesen vert a szívem, hogy féltem, hogy felmondja a szolgálatot. Alig tudtam csak egy pár karnyújtásnyit

úszni. A sok megpróbáltatás ellenére jó érzés fogott el, hogy sikerült egy ilyen embert próbáló túrát teljesítenem. Még saját magamnak is bizonyíthattam. Szép virágokat is láttam, egészen különlegeseket. A különleges tájképek egyedülálló élményeket nyújtottak.

A négy nap alatt több mint öt kilót fogytam, s csontjaim kezdtek kibukkanni húsom alól. A fáradtságtól nem tudtam enni sem. Talpam fülhólyagosodott, majd a hólyagok lecapadása után teljesen megkeményedett a bőröm. A napocska simogatta a virágok szirmaiát.

Gyertyafényes estéken Josefeztünk.

Az első négy nap elteltére az energiakészleteim teljesen kimerültek. Ezek után az élmények után a maradék hat nap nem telhetett unalmasan. Most jött a meglepetés. Sziklamászás, pontosabban lemászás. Legelőször bemutatták a szervezők, hogy hogyan is kellene csinálni. A látottak után mindenki jól megrémült. Azzal nyugtattak minket, hogy igazán nem muszáj részt venni a dologban. Ez után jött a költői kérdés. Ki akar az első lenni. Természetesen énnekem azonnal jelentkezniem kellett. Nem tudom, mi szállhatott meg, de végül is döntésemet nem bántam meg. Elsőként léphettem át az ismeretlenség kapuján. Napról napra magasabb és megredekebb sziklák következtek.

Csak hogy ne unjuk meg az egyfolyta "sziklázást", a hetedik napon egy kötélahidat is építettek nekünk a profik. Tökéletes helyszín. Alattunk kicsiny vízesés s sziklák. Fantasztikus volt. Az egyik barátnőmnek és nekem láthatóan nagyon tetszett a dolog, s így a szervezők megengedték nekünk, hogy egy új metódust is kipróbálhassunk. A karabinerek helyett görgőket rögzítettünk a kötelekre, s négyszer olyan gyorsan haladtunk, mint előtte.

Az esetre következő napokra újra sziklamászás következett, szélfúvásban, esőben, napsütésben. Az utolsó két nap volt a legelvezetesebb, mikor biztattak, hogy ne lépegezzünk vagy ugráljunk, hanem szaladva rohanjunk le a sziklákról. A dolgunkat az is megnehezítette, hogy csúszós idő volt. Ahhoz viszont, hogy a lerohanás sikerülhessen, bizonyos jó, pontos tartásra van szükség. Az utolsó pár napban sikerült jó tartással gyorsan lerohanni a szikláról. Emberfeletti érzés volt. Éreztem, hogy tart a kötél, hogy biztonságban vagyok, szinte már lebegek. Van valami biztos támaszték, ami mindig tart a külső tényezőktől függetlenül.

A sziklamászással is úgy van, mint a síeléssel. Csak szeretni vagy utálni lehet. Köztes állapot

nincsen. Sajnos ezt csak az értheti meg, aki már megpróbálta ezeket a sportágazatokat.

Remélem, még sok lehetőségem nyílik ezen sportok gyakorolására.

A nyári élmények után értettem meg igazán, hogy nem szükséges egy képzelt vagy valós más nembéli ahhoz, hogy biztonságban érezzem magam. Ekkor nyert értelmet számomra az a kijelentés, hogy a békét, szabadságot, egyenlőséget, boldogságot, függetlenséget mindenkinek magában kell kialakítania.

Fokozatosan átszoktam az új rendszerre. Nem néztem magam órákig a tükörben, nem volt kisebbségi érzésem. Ha valaki el akart tiporni, az látszólag meg is tehette, én azonban magamban tudtam, hogy úgymint igazam van. Csak nevettem az elnyomó embereken. Ha láttam egy jóképű fiút, megnéztem magamnak, majd gondolataimban eljátszództam velük. A tűzzel nem játszottam. Persze ez az egyensúly sem maradhatott fenn örökre.

12.

Mindennek ára van. Az egyensúly ára egy másik képesség elnyomása volt. Nem figyeltem a jelekre, s nem is gondoltam arra, hogy most éppen kin lehet a sor az elhalálozásban. A halálesetekre azonban továbbra is felfigyeltem.

A dolgok ambivalens mivolta.

A nyáron volt egy híres barlangász baleset is. A szomszédban lakott egy Várvédő Marianna. Férje volt, s szőke kisgyermek. Meghalt '96 elején. Egy örült, gátlástalan fickó széttiporta az agyát a sípályán. Azonnal meghalt. Marianna a barátnőjével volt. Ő is felmondta a szolgálatot. A szülők egy kis fekete dobozt kaptak hűsvétra. Milom Liliom hervadt a sírján. Még huszonöt sem volt. Fekete, fehér. Kék, zöld. Állandó, pillanatnyi.

A zene. Mágikus szó. Egyszer, még egészen csibe életemben kaptam anyutól egy kazettát. Klasszikusok disco ritmusban. Az ismeretlen zene összetett, pergő, hangszerekben gazdag volt. Szeretem hallgatni. Tulajdonképpen mindenevő vagyok. Mindenféle, fajta zenét szeretek, de főképp a komolyzenét. Nem tudom, hogy kortársaim miért vetettek meg azért, mert szeretem a klasszikusokat. Nem értem, hogyhogy nem lehet szeretni ezt a dolgot.

Kedves Tünde, a hiba bizonyára az ön készültkében van.

Gyakran libabőrös vagyok, ha komolyzenét hallgatok. A hangkavalkád, a sok megértő, el-

térő hang. Ráadásul olyan ütemes, megfoghatatlan s érzelmekkel telített. Nem tudom megállni, hogy ne mozogjak rá.

Mikor egyedül voltam, elcsentem a mama recsegő lemezeit, s az isteni zenére perogtem. Nem volt balett, mégis érzéki, s megítélésem szerint őszinte, nyers s gyönyörű lehetett a mozgás.

Zeneszerző, karmester akartam lenni, azt a sok-sok embert irányítani, kezemmel mutatni az utat, s annyi embernek valami különlegeset adni. Gyermekként azt álmodtam, hogy felnőttem, s zeneszerző lettem. Írni akartam, de elfogyott a sok színes hangjegy. Nem tudtam új melódiát, operát írni, mert már minden variációt megírt valaki. Nagyon elkeseredtem.

Tanultam hegedülni, de csak három évig. Hetedik elején abbahagytam, főképp lustaságom s a szolfézs miatt. Később többször próbáltam folytatni vagy újratekdeni, de már nem volt rá mód. Nagyon bánom.

Bár eleinte nem említettem, de nagyon fontos. Imádom énekelni. Ha szomorú vagyok vagy vidám, énekelek. Nyolcadikig a sulis énekkarába jártam, ennek azonban a továbbtanulás vetett véget. A Poliba sajnos nem olyan emberek járnak, akik holmi énekizében részt vennének. Bizonyára ha talpraesettebb lettem volna, biztos tudtam volna magamnak keresni egy kórust vagy énekkart.

Ahogy teltek-múltak az évek, egyre nyitottabb lettem a "komolytalan" zenére is. Tizenhat évesen eljutottam Berki (egyik barátnőm) segítségével arra a szintre, hogy gátlásaimat leküzdve nyugodtan szórakozom, táncolok a bulikon. Nem érdekel, hogy mit mondanak a többiek, mert én jól érzem így magam, s szerintem nem olyan rossz, amit csinálok. Senki se higgye azt, hogy nekik teszem magam, én csak magamért táncolok. Kitornázom magamból a gondokat, a mindennapokat. Egész egyszerűen élvezem.

Legalább egy évig tartott, mire egyáltalán meg mertem mozdulni társaságban. Titkon arra vártam, hogy majd életem ideális, nagy szerelme fog megtanítani táncolni. A türelmem viszont elfogyott, s rájöttem, hogy jobb, ha csak magamra számítok. Jobb is így. A legnagyobb problémám az volt, hogy rettegettem a többiek kritikáitól. Borzalmasan cikisnek éreztem ezt az egész helyzetet. Ott álltam a homályban a szoba közepén, s nem tudtam megmozdulni. Valóban, mintha ólomból lettek volna csontjaim. Aztán Éva segített. Ez már a sokadik próbálkozás volt.

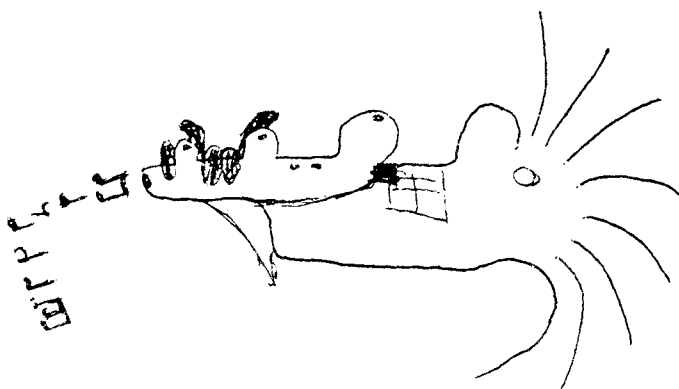
Előtte sokan azt tanácsolták, hogy dobjak be egy felest. Szerencsére ezt a javaslatot elvettem.

Ma arra vagyok a legbüszkébb, hogy sem dohányra, sem kábítószerre, sem alkoholra nem volt szükségem ahhoz, hogy teljesen "fölengedjek".

1996. december 30. Hazaérkeztünk Grácból. Három nap reménytelen vágyak, ürességérzet nélkül. Biztosan felszedtem egy jó pár kilót, de megérte. Desszerthegyek. Valahogy imádom nézni a váltakozó képeket a kocsiablakból. Egyszerűen szeretek utazni. Mindegy, hogy kocsival, vonattal, hajóval vagy repülővel.

A repülőútban nem vagyok biztos, ugyanis még sosem repültem. Az állítják, nagyon élvezetes.

A nagyapám különleges ember. Már tizenkét éves korában pilótának készült. A legháboruzongatóbb s különfélebb dolgokat gyakorolta. Egyetlen és legfőbb célja a kiválasztott szakma tökéletes kitanulása volt. A háború viszont közbeszólt. Az iskolát bezárták. Tanulmányait félbe kellett szakítania, hogy harcolhasson. hadifogságba is került, s volt, hogy a karácsonyi havazást csak a börtön rácsai mögül szemlélhette. Nagyszerű ember a papa. Elérhető s mégis csodálatos.

13.

Úgy tűnik a pincérek az eseteim. Egyszerűen édes s elég magas volt. Barna haj, zöldes-barna szem. Megőrülök érte. Minden pont jó volt rajta. Tavaly nyáron ugyancsak találkoztam egy szupi pincérrel. Fekete haj, sötétbarna szem, kreol bőr. Olasz. Legszívesebben felfaltam volna.

Tudom ez most hülyén hangzik, de nem hiszem, hogy csak én vagyok így ezzel a dologgal. Különbö is kamasz vagyok. (Ez mindenre jó kifogás.)

Néztem a táblákat, a kis csonkaoszlopot, a hófödte tájat, a fehér fákat. A hó csapadék, ha olvad, lemossa az utakat, vagy éppen jégpán-

célként szolgál. A hó sok mindent eltakar, végtelen, s ha kell, fedi, majd lemossa a vérnyomokat is. Az oszlopok névtelenek, nem olyanok, mint a temető sírkövei. Az útjelzők nem őriznek sem nevet sem arcot. A nyolcas út oszlopai csak meredten állnak, s sokszor látják az utolsó szemrebbenést, a lelkek távozását. Egy-egy oszlop többet látott már, mint a világ legidősebb emberei. Az útjelzők nem tanultak, mégis okosabbak a bölcséknél. Az oszlopok nem érezhetnek, mert ha éreznének, örült kihűlt tűzkövek lennének.

Tán tavaly vagy tavalyelőtt? Utunkat róttuk a nyolcas úton. S ott járt a halál előttünk. Jobb szélen egy autóröncs-mentő. Két kihűlt tetem. Egy tizenéves szerelmespár lehetett. Tartottuk a sebességet, továbbhajtottunk. A vért elmosta a kocsikereke. Azóta télapó citusolta a hóval az ügyet.

Azt hiszem, túlságosan sokat foglalkozom, a lelkemmel s a lelki dolgokkal. Szinte darabokra boncolom a szívem. A buszon borzalmasan jót szoktam játszani. Figyelem az embereket, különösen a szemüket. Valaki teljesen az ablak felé fordul, vagy olvas, esetleg csak bambul ki a fejből. Az a legjobb, ha nem vesznek észre, ekkor lehet a legjobban figyelni. Olyan cikis dolgokat csinálnak az emberek. Már több férfit rajtakaptam, hogy nézi egy-egy nő lábait vagy fenekét. Főképp a férfiak, kik észre sem veszik, hogy lelepleztem őket. Az emberek szeme, nézése sokat elárul gazdájukról.

14.

Korábban tíz, tizenegy éves koromban, amikor szorult helyzetbe kerültem, azt kívántam, hogy bárcsak lehetnék újra óvodás vagy bölcsődés. Annyi szabadságot kap az ember mint gyermek.

Persze azért még a bölcsődében is voltak gondjaim. Állítólag az első pár alkalommal téptem a bölcsőde kerítését, s bömböltem, hogy anya ne menjen el.

Lehet, hogy nagyon múlt felé forduló vagyok. A jelent átszövik az álmok, olykor a jövő álmai. Sok különös álmom volt már. Volt, mikor egy emberke arra akart buzdítani, hogy egy egészen szűk lyukon átmásszak. Ez az álom addig nem szűnt meg, míg bátorságot nem vettem magamon, s át nem tuszoltam magam, valami hihetetlen módon a tölcserén. Azt is álmodtam már, hogy lezuhantam, s szétnyúltam a földön. Meghaltam, s most éreztem, hogy igazán ké-

nyelmesen érzem magam. A testem teljesen elernyed, felszabadult érzés volt. Ez egyébként egy kivételes álom volt, mivel az összes álmomban kívülről látom magam mint valami idegen, objektív szemlélő.

Furcsák az álmok, de én szeretek álmodni.

Egyik éjszaka pontról-pontra megálmodtam a következő nap eseményeit. Ellenőriz a buszon egy ellenőr, s nekem nincsen jegyem. Minden pontosan úgy történt, ahogy megálmodtam. Annak ellenére, hogy a szituációt már ismerhettem, az adott helyzetben nem tudtam cselekedni. Elkerülhettem volna az esetet.

Hullámzó kedélyű vagyok. Egyszer fent, egyszer lenn. Ez a mondás valóban igaz reám. Valamikor órák alatt, vagy akár percek alatt teljesen megváltozom. Olykor mindenem nevetek, s fordítva. Úgy érzem, mintha gyorsvonatok zakatolnának végig rajtam. Vaj mi befolyásolja a ciklusok hirtelen változását? Ki tudja, mi történik? A hangokat nemcsak hallok, érzem is mindenütt énemben. A hang elszáll, s én mégis itt maradok. Néha méltatlankodva nézek a tükörbe. Tényleg én lennék ez az alak? Dehát én nem is ilyen vagyok. A sok-sok sejtecskét milliónyi gén határozza meg, nem én. A hangok a levegőben rezegnek, az én súlyom a földet nyomja.

Rossz a tükör!

Mint a lángok.

Idén is fészket raktak a galambok, cinkék, seregélyek a kertünkben. Csoda egy dolog. A szülők hetekig odaadóan szenvednek az embriokért, majd kilökik őket a fészkekből, s utána sosem találkoznak már az ifjakkal. Nekik a nyár az igazi élet, tán az utolsó nyár, de ők mégis

magot vetnek. Még ha meg is halunk, az "anyag" tovább öröklődik. Megnyugtató ez? Fészek nyugvik még a gyermekkori ijesztő zöld kapunkon is.

Nyáron a táborban támadt egy ötletem. Úgy kellene megszervezni az élet és halál közötti átmeneti időszakot, hogy a halott találkozzon az összes ismerősével, az összes emberrel, akivel legalább egy napot együtt töltött. Átláthatná a halott a saját életútját. Az nem lenne szükséges, hogy beszéljenek az ismerősök, túl sok időbe tellenének a beszélgetések. Talán ha így hálnék meg, hogy látnám azt a rengeteg embert, akkor sokkal jobb lenne a közérzetem. Érezném az értelmet. Meg lennék elégedve magammal, mert úgy érezném, hogy tényleg létezhettem, ha ennyi emberrel találkoztam.

Sokféle korszakon végigrohantam. Van, mikor a gyermek fejlődése során olyan stílusváltásokon megy át, mint ahogy a nagy művészeti korszakok tagolódnak. Tán éppen klasszicista vagy reneszánsz, esetleg barokk? Voltak olyan élményeim, melyek hihetetlennek tűnnek, a talajtól teljesen elrugaszkoznak. Senki sem tudja az igazat, én viszont nem hazudok. Lehet, hogy igaz, hogy amit el akar hinni valaki, azt el is hiszi. Én nem akarok következtetéseket levonni, én csak érzek. Ezeket írom le. Remélem, hogy mindenki, aki ezt az irományt végigrágtá, lesz annyira empatikus, hogy megértsen engem. Az információval, a tudással, amit kapott, nem él vissza. Valamiféle megkönnyebbülést érzek, úgy érzem, végre elkezdhetek újra élni, hogy sikerült lezárnom életem ezen szakaszát. Azt hiszem, valami megváltozott, s hogy mégis csak segített, valamennyire, hogy kiirtam magamból a dühöt és az agressziót.

Ma reggel kiültem a szőlőshegyre, a hóba. Hét óra harminc, 1997. január 4. A fülemben Grieg Peer Gynt. Vártam a pillanatot. A sok felhő közül végre előbukkant valami fényes. Ő volt az! Egy picit vártam, majd megláttam teljes valójában. A Nap. Megtörve fénye az ezeryi felhőtől. Végre eljött. Kiúszott a havas domb mögül. Zaklatottan, de biztosan vándorolt. Felvillant. Szél suhant a homoktenger felett. Nem érezni a hideget. Elkezdett szálingózni a hó, takaróként fedte a napot. Egy nap millióan látják meg a napvilágot.

Jelige: Tigris

TÁDZS MAHAL

MESSZE, DÉLEN, HOL A VÁROSOK ÖSSZEFUTNAK,
AGRA NAGY CSALÁDJA INDUL GYÁSZOS ÚTNAK.
A CSIPKEPALOTA MÁR NEM ÁRVA TÖBBÉ,
ŐRZI A HŰ SZERELMET A HALÁL MINDÖRÖKKÉ.

GYÁSZOLNAK MINDENK, INDIA NÉPE,
KI LESZ MOST EZ'TÁN A VÁROS REMÉNYE?
SÁHDZSAHÁN VÉGLEG ITTHAGYTA ÖKET,
S EZ MEGHAJLÁSRA KÉSZTÉ A BÜSZKE FŐKET.

SOK ÉVE A KIRÁLY REMÉNYEKKEL TELVE
VÁSÁRBA INDULT, HISZ' NAGYON KEDVEI TE.
MÉRT JÁRT KI SŰRŰBBEN A PIACRA EZUTÁN?
MERT A BAZÁRBAN ELVARÁZSOLTA ŐT
EGY INDIÁN.

MUMTÁZ MAHAL CSODASZÉP LEÁNY VOLT:
BARNA SZEME MELEGET VARÁZSOLT,
ARCA RAGYOGOTT, MINT A CSILLAGOK,
FEJÉRE A KENDŐ FINOMAN RÁOMLOTT.

A KIRÁLY MEGLÁTTA, S NYOMBAN ÉREZTE,
Ő LESZ AZ, KI TÁRSA LESZ NÉKI EGY ÉLETRE.
MIKOR A KÉT FIATAL EGYMÁSRA PILLANTOTT,
SZÍVÜK MÉLYÉN A PARÁZS LÁNGOT
LOBBANTOIT.

TELTEK AZ ÉVEK, MŰLTAK A NAPOK
S ÖT ÉV UTÁN HIVATTAK EGY PAPOT,
KI ELŐTT ESKÜT TETT AZ IFJÚ PÁR,
HOGY NEM HAGYJÁK EL EGYMÁST SOHA MÁR.

SZERETTÉK EGYMÁST, JOBBAN MINT ELŐTTE,
A PALOTÁT LASSAN GYERMEKHANG TÖLTÖTTE.
AZ ASZTALUK KÖRÉ EGYRE TÖBBEN ÜLTEK,
MINDENHOVA EGYÜTT, BOLDOGAN MENTEK.

MIKOR MUMTÁZ A 14-DIKET VÁRTA,
ÉREZTE, NEM SOK IDEJE MARADT MÁR HÁTRA.
EREJE MEGFOGYOTT A SOK SZÜLÉSTŐL,
DE NEM VÁLT VOLNA MEG GYERMEKÉTŐL.

SZÜNTELENŰL AZ JÁRT CSÜGGEDŐ FEJÉBEN,
MILYEN BOLDOG VOLT Ő EGÉSZ ÉLETÉBEN.
MINDEZT FÉRJÉNEK MEG IS KÖSZÖNTE,
S BÚCSÚZNI PRÓBÁLT KÖNNYEKKEL
KÜSZKÖDVE.

UTOLSÓ SZAVAIT A KIRÁLY NEM ÉRTETTE,
BÁR TUDTA, MIT MOND, HISZ' RÉGÓTA ISMERTÉ.
MAJD ELALUDT CSÖNDBEN A HALÁL CSÓKJÁTÓL,
MINT AMA KIRÁLYLÁNY A SZÚRÓ ROKKÁTÓL.

GYÁSZBA BORULT A VÁROS, A BOLDOG CSALÁD,
SOKAN HIÁNYOLTÁK A KEDVES ÉDESANYÁT.
S A FÉRJ, KI E NŐ MELLETT MINDIG BOLDOG
VOLT,
MAGÁNYOS LETT, AKÁR FENN AZ ÉGEN A HOLD.

VÉGIGSZALADT GONDOLATBAN MINDEN
EMLÉKEN,
LÁTTA ARCÁT, BŐRÉT, A CSILLOGÁST SZEMÉBEN.
FELIDÉZETT MINDEN ÉDES PILLANATOT,
S EZ FÁJÓ SEBÉRE GYÓGYÍRKÉNT HATOTT.

MÁSNAP MEGLEPETTEN LÁTTA MAGÁN, HOGY
ARCÁN MEGJELENTEK A ROZSDÁS RÁNCOK.
HAJÁT ÉS SZAKÁLLÁT FEHÉR DÉR LEP,
AMT E NAP, MINT TÖBB SZÁZ ÉV TETT.

IDŐK MŰLÁSÁVAL SÁHDZSAHÁN TÖPRENGETT,
HOGYAN ÁLLÍTSON NŐJÉNEK ÖRÖK EMLÉKET.
VÉGÜL HALLGATOTT BÚS SZÍVE SZAVARA,
HOGY SÍRJA FÖLÉ NŐJÖN PÁRJA PALOTÁJA.

HOSSZÚ IDEIG TARTOTT, MIRE BEFEJEZTÉK,
CSODASZÉP FEHÉR MÁRVÁNYBÓL EMELTÉK.
DE KÉSZ LETT, S A VILÁG CSODÁJÁRA JÁRT,
MÉLTÁN DICSÉRTÉ A HŰ SÁHDZSAHÁNT.

A PALOTA HIRDETI ORSZÁGNAK, VILÁGNAK:
ÉN ŐRZÖM KEDVESÉT A SZERETŐ KIRÁLYNAK,
KINEK MAHAL VOLT AZ EGYETLEN FELESÉG.
VIGYÁZZA ÁLMÁT A KÉK-FEKETE ÉG.

A NÉP MIKOR SÁHDZSAHÁN KILEHELTE LEI KÉT,
A FELESÉGE BALJÁN ELHEL YEZTE TESTÉT.
AZÓTA IS OTT ÁLL A MÁRVÁNYPALOTA,
HOL NYUGSZIK MUMTÁZ S HŰSÉGES KIRÁLYA.

RÓZSAVÖLGYI ÉRSÉBET - HAMI'S

Mottó,

avagy Egy dal...

Kíváncsi pillantásoktól űzve, a fogadó távoli végében ül a dalnok, felteltekintve várja az este kezdetét. Szempárok gyűlnek köréje, majd a kérdő tekintetek közt vergődve felemeli hangszerét, s belekezd egy dalba. Amint a lant hangja felcsendül, a húrok pendülése és a szemek rezdülése egyé válik, és lassan előtűnik a dalból a bárd lelke. Éneke betölti a termet és a fal repedésein átkúszva, egy pillanatra felvidítja a távoli csillagokat, majd tovaröppen, tollakból sólymot formázva, éles karmokkal csap le az égből, majd lágyan, halkán újra visszatér a dalban. Énekek szóltak szeretetről, vad csatákról, míg a dallamok az életről s a halálról rikoltották átkaikat szerteszét, hogy megnyugodva átvegyék az Erdő örök énekét. Ám a bárd lelke nyugtalan lévén végül búcsút vett az erdtől s a lanttól, kezét elkapván a húrtól, esetenül meghajolt, - Bocs fiúk, de azt hiszem ez nem az én napom - mondta, és a szempárokon átgázolva néhány évre továtűnt.

(névtelenül érkezett a szerkesztőségbe)

Wales-i átok

Zrínyit követve

Téged kérlek Létó, vezesd a tollamat,
Hadd énekeljem meg hősies harcunkat.
Hősies harcunkat, szörnyű bukásunkat;
Könyörgöm asszonyoság,
hallgasd meg imámat!

Iskolánk árnyában összegyűlt egy kis raj,
ELV-TÁRS RT. néven indultunk el tavaly.
Terméket gyártottunk, nem volt semmi baj,
Pályázatunk megírtuk, aztán jött a jaj.

Remény töltötte meg kicsinyke szívünket,
Február idusán vették el kedvünket.
Wales-ben ültük volna győztes ünnepünket,
Ha egy Jákob - fajzat ki nem túr bennünket.

Fúrtunk és faragtunk, üveget festettünk,
Nagy hevületünkben össze - összevesztünk.
Terveztük az utat:
„Hajrá Wales-be megyünk”,
Álmainkban már a repülön is ültünk.

- Ó, Cardiff vár miránk ! -
csak erre gondoltunk.
Kimegyünk győztesen, egyszerű a dolgunk...
Mások is nyerhetnek? Ily hitet nem valltunk,
Három RT. megy ki, helyet mi is kapunk...

Ne igyál előre a medve bőrére! -
Mondták már régen is; kísért a múlt öre.
A szerencse ezért átpártolt más főre
Lecsapni készült hát a sors éles töre.

Február hónap tizenötödik napja,
A sok kis csapat a végeredményt hallja:
Három vállalatnak tátva maradt szája...
De az Elv-Társ RT. nevét nem hallhatja.

Ó, veszteség ízéd keserűbb, mint bármi,
Pályázatot nyertek kis cégek, de nem mi!
Azt hittük, hogy minket nem állít meg semmi,
Túláságosan bíztunk; a különbség vajmi.

Wales-i álmaink könnyen átokká váltak,
Tavasszal a nyertesek repülőre szállnak.
Mi nem adózunk majd az erős honvágynak,
S három nappal többet „szolgálunk”
házánknak!

Végül Létó múzsám, köszönöm tenéked,
Hogy bosszúm forraltad,
s helyzetem átérzed,
E segítség emeli magasztos neved,
Szeretném, ha sok-sok verset írnék Veled.

Varga Lilla - elsőÁ

Elkéne

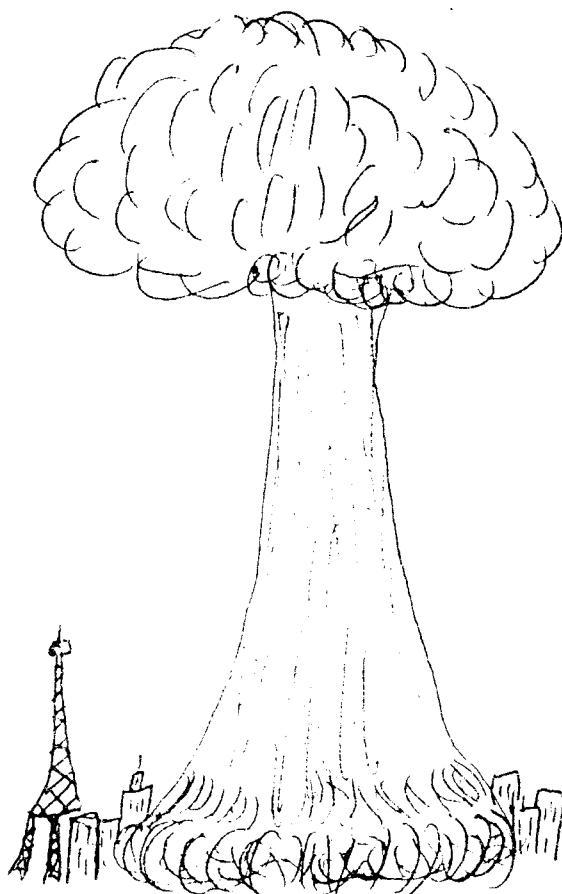
Valahova külföldre kéne menni,
valahova, ahol nem értenek,
ahol a térre, a tájra, a nőideálra
nem lehet mondani, hogy nem érte meg.

Ahol otthon az otthon, és füstöl a kémény
télen, és nyáron porzik a föld, és
az ablakok kintről is nyílnak a tájra,
s az úton a lámpa, ha piros is, zöld.

A sínen a gőz jár, mozdony a gőzből
száll el a széllel s omlik is el,
nincs zaj a bárhol és suttog a TV,
s mindegyik ember zenét visel.

Aludni kéne vagy utazni, lásd fönt,
olyan világba, hol nem a faszaság dönt.
Utazni kéne, vagy aludni máshol,
s álmodni valamilyen egészen másról.

Szirmai Márton

Padló

Amikor egyedül vagyok a sötét hideg szobában, és a falak már kellőképp megnyúltak ahhoz, hogy kételyeim támadhassanak a biztonságomról; amikor a napnak csak egy fagyottszürke sugara bír áttörni a szűk ablakot fedő, bársonyos függönyön; amikor halott madártetemekkel van kirakva a régi rét, akkor mondom, hogy le vagyok padlózva.

Ilyenkor ugyanis leköltözöm az alig pislákoló kályha mellé a "szent padlóra", és különböző pózokban elmélkedem a világ még érzékelhető csodáiról. Persze mindig hasamat a padlóhoz szorítva, a szőnyeg még elérhető rojtjaiba kapaszkodva "végzem be". Ez azért kellemes, mert az alattunk lakó néni 35 fokos lakásában fődögél már évek óta, így a padlón átszivárgó meleg engem is megpirongat néha, kiváltképp minden csütörtökön, amikor még jobban befűt a régi meleg idők emlékére, amiket kedveseivel töltött.

A padlónk különösképpen ereszti a meghitt meleget, hiszen hasábjai közt másfél centiméteres közök vannak, ahová a húgom mindig bedugdossa a csecsebecsét, így sokkal szívesebbé lesz a szoba. A padlónk tisztítása külön szertartással jár. Ez úgy történik, hogy kipakolunk a szobából mindent, a szomszéd áthozza a kisebb méretű pianinóját és rázendít, mindenki megkapja a maga kis rongycafatait, amiket ott köt magára, ahol tetszik, esetleg magát köti oda, ahova jónak tartja.

(Lejárt a húsz perc.)

Én-terápia

Meghitt és őszinte tisztelgés a para-kovácsi spiritusz hatalma előtt

Körbenézek és újra szemügyre veszem az agonizáló arcokat, sipítva levágott végtagjaik fölött, közben buzgón csiholnám magamból az emóciók legparányibbjait, de juszt se indulnak be, még határozott ösztönzésre sem. Ha már spontán nem kegyeskedik végre előbújni a geci, az a mocsok lelkivilág, legalább erőltetné meg magát az állatja, ha már helyzet van. Fejemmel lüktetek bele a falba, öklömmel becézgetem magam, megint villognak a képek, a diabonál-víziók, melyek megöltek, mielőtt én öltem volna meg magam. Gyűlölöm őket. Nem kívánnék semmi jót nekik, még most se, mikor alig látok valamit a strobitól. Képtelen vagyok sajnálni, egyáltalán. Gyűlölöm a silányságokat.

Nem vagyok éhes, azért bevágok egy mirelit pizzát a mikróba, amíg átmelegszik, lefoglalom magam, kilenc colos szögekkel verem ki a farkam, esküszöm, most utoljára, már a baszás sem érdekel, túl banális, na jó, esetleg az anális. Magamba eresztek egy kis sebességet, nehéz a melő, másképp nem bírnám, mostanában nem nyomulok a Jenőéknél a kertben. Elzavartak, mint utolsó narkózt, aki megpróbált nekik prédikálni arról, hogy az állam a sátán, nem a szer. Szívem szerint kerítenék magamnak egy budit, amolyan pottyantós-félét, és oda számúzném magam az egyenruhás elől, csak úgy tótosan. Nem bírom az élest, a pizza is túl gyorsan készült el, a modern ember rég kommercializálta a házikosztot, azóta nem adagolnak filinget a táphoz.

És megint előtűnik Ágnes nyanya csapatvezető pajtás, ismét morálisan tündöklök magam előtt, amiért kirúgtak a úttörők az ált. isk.-ból, mert individuumok csak basszák szét a nyáját, nem kellesz, Raszkolnyikov, politikailag nem lojális, anyám könyörög, hisz' csak egy gyerek. Azóta rühellem a vörösöket én, mint aki náciknak zsidóbérenc, a liberálok pedig épphogy megtűrnék mint korpát maguk között. Szüleimet hat éves koromban öltem meg, és akkoriban, azután - vagy előtte? - első izben odatartottam a vénámat. Magyarosan igényeltem a patria potestast, mindazonáltal néha általmosolyogtam az egész kollektív kádárista gerinctelen puccsista-sunyuláson, ami folyt az életképtelen, csonka-barakk hazában, ahol szappanlé és szóda is járt a sörhöz.

Talán hiba volt, hogy Renton szerelmes lett, első iziben, de soha többé, becsszóra, csak elragadta őt illata annak a sejtelennek, és lehidalt helyből. Vérbeli káká európai macsó lehetett volna belőle, nem kár érte. Komótosan sodrok magamnak egy spanglit, szeretem az illatát, elúzi a lábszagot, így könnyebben megy a gyilkolás. Ma éjjel is jönni fognak, rég volt, mikor álmomban a Frajd Zsigával szeretkeztem, most ők vannak soron. Azóta nincs probléma, csak csapdosok a bárdal, répát aprítok, ömlik a vér, és hullanak a végtagok. Sweet dreams. Sweat dreams. Ordítok bele a világba tehetetlen, fülsértőn s kegyetlen, édesebbek az álmok, mióta szent bosszúról szólnak.

- Woland -

PÁLYÁZAT

A Magyar Közúti Fuvarozók Egyesülete, a Magyar Közlekedési Közművelődésért Alapítvány és az Autóközlekedés Szerkesztősége pályázatot hirdet

"Közúti személy- és áru fuvarozás diákszemmel" címmel.

A Magyar Közúti Fuvarozók Egyesülete, a Magyar Közlekedési Közművelődésért Alapítvány és az Autóközlekedés c. szakmai folyóirat szerkesztősége riportpályázatot hirdet középiskolás diákok számára, "Közúti személy- és áru fuvarozás diákszemmel" címmel. A pályázaton résztvehet minden középiskolás diák, aki kedvet érez ahhoz, hogy riportot készítsen, amelyben bemutatja a közúti fuvarozó szakma valamelyik ágát, vállalkozását, dolgozóját. A pályaművek terjedelme 3-6 gépelt oldal.

A legjobb riportokat díjazzuk, és megjelentetjük az Autóközlekedés c. folyóiratban. A kéziratokat az Autóközlekedés Szerkesztőségébe kérjük beküldeni, az alábbi címre:

1149 Budapest, Egressy út 77.

A borítékra kerjük ráírni: "Diákszemmel"

Beküldési határidő: 1997. április 11.

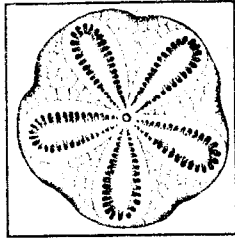
Eredményhirdetés: április 24-én, a Spedexpo kiállításon, az MKFE szakmai napján.

A víz

A víz szimbolikája talán azért olyan gazdag, mert az élet nélkülözhetetlen kelléke. A megtisztulás eszköze, az élet forrása, a regenerálódás, az újjászületés eleme. Érdekes, hogy életet adó vol-

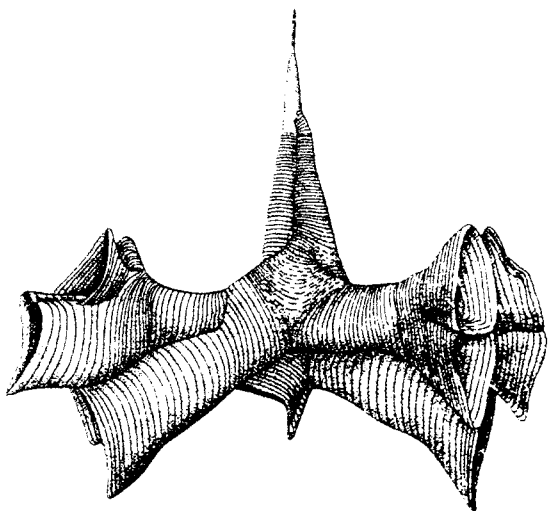

ta mellett az elnyelésnek, a halálnak is eleme, közege. A vízbe temetés elég gyakori más kultúrákban. Indiában a holttest hamvait a Gangesz hullámai-

ba szórják, hogy az elhunyt lelke megfürödhessen Ganga istennő testében. Az önálló India első vezetője, Mahatma Gandhi földi maradványait is a szent folyóba szórták. Itt születés és halál vize voltaképpen azonos egymással, hisz a vízbe temetett halott számára az őt elnyelő víz egyúttal az újjászületés eleme, és a temetés tudatosan célozza a reinkarnációt.

A rituális fürdésnek sem csupán a testi megtisztulást szolgálják, hanem spirituális funkciójuk is van. A japán sintoista szájozlító rituálé ennek redukált formája.

A korai keresztény kultúrákban a megkeresztelendő gyermeket valóban patak vagy folyó vizébe merítették.

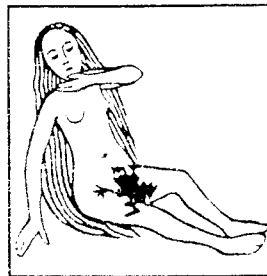
Mára ebből csak az a néhány csepp víz maradt, amit a kisbaba fejére loccsintanak.

Sok más helyen is szerepel a víz. A szent tárgyakat sokszor vízzel mossák, Pilátus a kezét mossa, de a lányokat is vízzel öntik nyakon Húsvétkor, nem beszélve a dübörgő vízesések keltette tiszteletről és a sivatagok víztelenségéhez kötődő csodaforrások legendáiról.

Most nem tudunk nagyobbat meríteni ebből a tengerből, de azért még nem ülünk be Charon ladikájába, hogy áttevezvén a Styxen beszélő kedvünk végleg elmúljon és elnémuljunk ...

A béka

Mivel a béka nedves környezetben él és rengeteg petét rak, amelyekből aztán csak az ebihal stádium után lesz kifejlett állat, az esőzés, az újjászületés és a változékonyság egyetemes jelképe.

Az utóbbihoz köthető a mesebeli békakirályfi vagy békakirálylány esete.

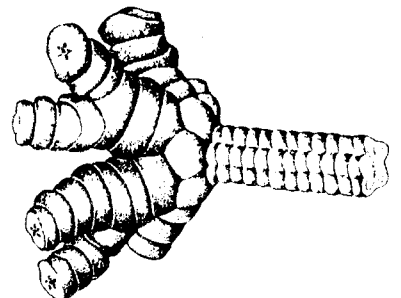
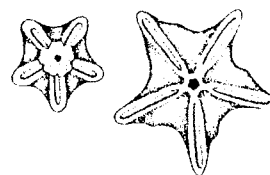
Az arizonai navahók homokfestményein a békát kukoricával együtt ábrázolják, mert szerintük a békák emberek voltak és

kukoricát termesztettek. Náluk tehát a változékonyság a termékenységgel kapcsolódik össze.

Sok helyen éltető esőt, gazdagságot és hosszú életet, máshol viszont kapzsiságot, bujaságot, irigységet és kéjvágyat kötnek hozzá.

A keresztény kultúrákban általában negatív hős, mert már a Biblia is elítélően szól róla, nem beszélve az egyház középkori békautálatáról. Innen származik a „Kígyót, békát kiabál rá.” mondás is.

Ezért „rontó” szerepben, a boszorkányok társaiként jelentek meg.

A denevér

Szegény denevérré sem osztottak pozitív szerepeket az emberek. Mivel sötétben repülve vadászik és sötét helyeken pihen, a legtöbb mitológia a vallás és a fény ellenségének tartotta, a gonosz szellemek és a sötét erők megtestesítőjének tekintették.

Vannak azért kivételek is. Kínában szerencse-jelkép. Sőt, neve „szerencsét” is jelent. Az altáji népeknél is az égi Jó princípiumát testesíti meg.

Az európai kultúrákban hátborzongató történetek főszereplője. A keresztények az ördög megtestesülésének, boszorkányok segítőjének tekintették. A sátánt nemegyszer denevérszárnyakkal ábrázolták. Magyarországon is bevett szokás volt, hogy a Gonosz elriasztása végett bőregeret szögeztek az ajtóra, jelezvén, milyen fogadtatásra számíthat.

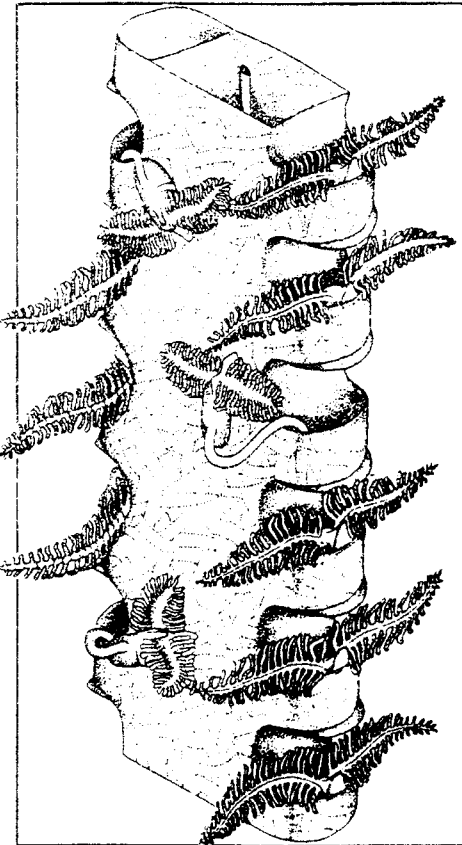
A „denevér-őrületet” a Dél-Amerikában kutató európai természetbúvárok is fokozták, amikor az ott élő vérszopó denevérfajt vámpírnak nevezték el. A névválasztás hátborzongató kapcsolatot létesített a gonosz denevérek babonája és a szláv népi legendák vérszívó vámpírjai között. Bram Stokert „Drakula”-című regényében Drakula gróf óriási, félelmetes denevérré változik. A denevér összekapcsolása a Drakula-kultusszal a mai napig ható „hátrányos megkülönböztetés” alapja.

Barta Géza

Szent Ágoston az asztrológiáról

♦ ...nem valami művészet ez, mellyel a jövőt előre látnánk, hanem úgy van, hogy az emberek találgatása gyakorta jóserőt kap; aki sok mindent mond, nemegyszer megmondja azt is, ami elkövetkezik, anélkül hogy tudná, mit beszél, hanem egyszerűen úgy, hogy ráhibáz az igazságra, mikor nem hallgat.

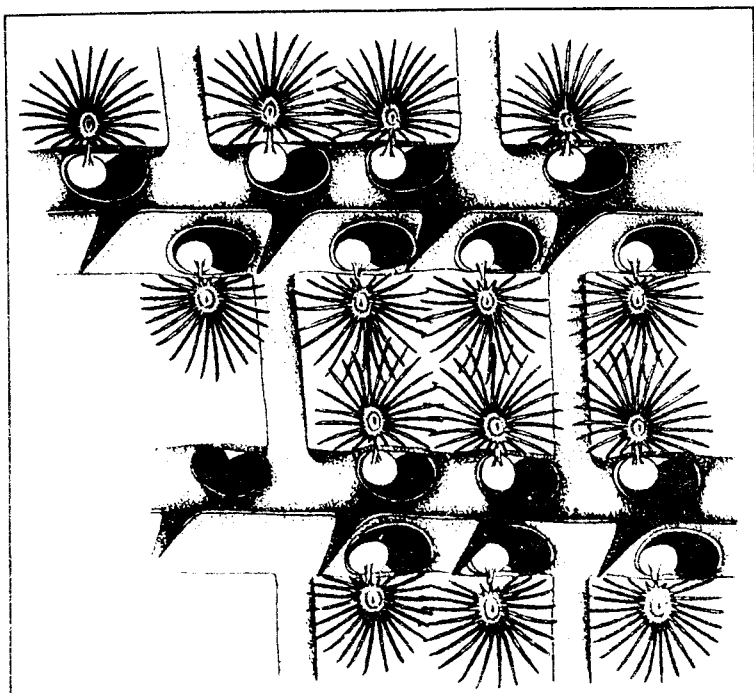

Ez az ember - Firminus - „szabad” műveltséget kapott, és tanult szónok volt. Egy ízben ügyes-bajos dolgaira nézve (melyektől földiekhez tapadt reménysége csak úgy dagadozott), kikérte tanácsomat, mintha legkedvesebb barátai közé tartoznék, s közben azt is megkérdezte, hogy mi a nézetem a „konstellációról” - ahogy ők mondják. Én, aki lassan már hajlani kezdtem ebben a tekintetben Nebridiusnak felfogása felé, nem értem be vele, hogy találgatásokba bocsátkozzam s elmondjam, ami éppen tétova eszembe ötlött, hanem azt is odavettem, hogy mind ennek nevetséges és meddő voltáról szinte már meg vagyok győződve. Firminus erre elmondotta, hogy atyja a jóskönyvek kíváncsi olvasója volt, s hogy volt egy barátja, aki hozzá hasonlóan és vele együtt űzte mindezt. Izzó lélekkel csüggtek ezeken a hiábavalóságokon, melyekben közös kutatás és együttes munka fűzte őket össze; annyira mentek, hogy a házaikban világra jött netán néma állatoknak is megfigyelték a születési perceit, és ehhez feljegyezték a csillagok állását, s mindebből mondvacsinált „tudományuknak” mintegy tapasztalati anyagát gyűjtötték össze.

Azt is elbeszélte, hogy atyjától a következő történetet hal-

lotta. Mikor őt - Firminust - anyja a szíve alatt hordozta, hasonlóképpen egyik atyai barátjuk szolgálója is teherbe esett. Ez nem kerülhetett el gazdája figyelmét, aki még kutyáinak köly-

podott, felmagasztalta a tisztesség, míg a rabszolga sorsának nyűgét enyhület nélkül hordozta, ahogy nékem maga az beszélte el, aki ismerte őt.

kezését is körülményes gondossággal kívánta nyomon követni. Így történt aztán, hogy miközben az egyik feleségénél, a másik szolgálójánál aprólékos figyelemmel számlálta a napokat, az órákat, s az órák perceit, a két asszony egyszerre betegedett le, s így a két újszülöttnek a legapróbb részletekig azonos „konstellációt” voltak kénytelenek felállítani - az egyik saját fiának, a másik a rabszolgagyermeknek. Mert mikor megkezdődött az asszonyok szülése, a két jó barát jelezte egymásnak, hogy a házuk táján mi történik, és készenlétben tartották az egymáshoz bocsátandó küldöncöket, akik nyomban jelentsék, mihelyt világra jó a gyermek, kivel anyja vajúdik: hogy pedig nyomban hír menjen, könnyű volt mind-egyiknek a maga kis birodalmában elérni. Az elbeszélés szerint a kétfelől elindított küldöncök a két háztól azonos távolságra találkoztak egymással, s így nem volt rá mód, hogy akár egyik is a csillagoknak más helyzetképét, vagy más percet jelezzen. S Firminus mégis módos család házában jött a világra és fényes pályát futott meg ebben a világban, vagyona gyara-

részlet is az előbb elmondottaktól eltérő s merőben különböző. Ebből pedig nyilván kiviláglik, hogy ugyanazokat a csillagképeket vizsgálva különbözőt mondtam volna, ha az igazat mondom - ha ellenben ugyanazt mondom, hamisat mondtam volna. ♦

Gyűjtötte: Attila

A

poliÉSZter

TMT számának

munkatársai: Géza, Attila

szedés: Zsuzsa

Szerkesztőség:

Közgazdasági Politechnikum

1096 Budapest, Vendel u. 3.

E-mail: polieszter@poli.isk.huninet.hu

Felelős kiadó: Horn Gábor

Martin Buber: ÉN és TE

(részlet)

Egy fát szemlélek.

Befogadhatom mint képet: meredő oszlopa fényárban, szerteszaladó zöldellés, a háttér kék eziüstje szelíden mossa.

Megérezhetem, mint mozgást: áradó erek a szilárd, magasba emelkedő törzsön, a gyökerek szívása, a levelek lélegzése, végtelen közlekedés földdel és levegővel, s maga a homályos növekedés.

Besorolhatom a fajtájába, s mint egyedet szemlélhetem: fölépítését és életmódját.

Megtehetem, hogy egyszerűségétől és formájától oly következetesen eltekintek, hogy már nem látom egyébként, mint a törvények kifejezésének - azon törvényekének, melyek szerint az erők folytonos egymásnak feszülése folytonosan kiegyenlítődik, vagy azokénak, melyek szerint az anyagok összekeverednek és szétválnak.

Megtehetem, hogy pusztán számok közötti viszonyt áldom - örökkévalóvá teszem.

Mindeközben a fa a tárgyam marad, megvan a helye és az életideje, a faja és az alkata.

De az is megtörténhet, egyszerre akarat és kegyelem által, hogy amint szemlélem a fát, egyszerre viszonyba kerülök vele, és a fa többé már nem Az. A kizárólagosság hatalma megragadott engem. Mindehhez nem szükséges, hogy lemondjak a szemlélődés bármelyik módjáról. Nincsen semmi, amitől el kellene tekintenem, hogy láthassak, s nincs olyan tudás, melyet el kellene felejtennem. Nem minden - a kép és a mozgás, a fajta és az egyed, a törvény és a szám -, mind benne van, szétválaszthatatlanul egybeolvad.

Minden, ami a fa sajátja, benne van: az alakja és a szerkezete, a színei és a kémiája, társalgása az elemekkel és társalgása a csillagokkal - mindez egyetlen teljességben.

A fa nem benyomás, nem képzeletem játéka, nem kedélyem valamelyik állapota - szemben velem éli világát, és dolga van velem, miként nekem is vele, csak másképpen.

Ne próbálja az ember a viszony értelmének erejét elvenni: a viszony - kölcsönösség.

Akkor hát volna tudata, neki, a fának is, akárcsak nekünk? Nem tapasztalom. De hát ismét szét akarjátok választani a szétválaszthatatlant, csak azért, mert önmagatokon ez már nem sikerült? Nem a fa lelkevel és nem a driáddal találkozom, hanem a fával magával.

Csuang Ce: Szabad kóborlás

A dolgok egyenlőségéről

Egyszer régen Csuang Csou azt álmodta, hogy ő pillangó, csapongó pillangó, amely szabadnak és boldognak érzi magát, s mit sem tud Csuang Csou-ról. Hirtelen azonban felébredt, és íme, ő volt az, a valóságos Csuang Csou. Most aztán nem tudom, vajon Csuang Csou álmodta-e, hogy pillangó, vagy talán a pillangó álmodja éppen, hogy ő Csuang Csou? Pedig Csuang Csou és a pillangó között biztosan van némi különbség. Íme, ezt nevezem a dolgok átalakulásának.

Lie Ce:

Az elomló üresség igaz könyve

Az ég jelcíről

Jü Hsziung mondotta: „A végtelen mozgást és alakulást, Ég és Föld rejtett változásait ugyan ki lenne képes megragadni? Hiszen mi amott megfoghatkozik, itt már újra gyarapszik, mi kiteljesül itt, újra elvesz arrebb, alighogy megszületik, máris elpusztul. E sürgésforgást, hol minden elválaszthatatlanul egybefonódik, ugyan ki lenne képes megragadni? Az erők nem hirtelen kezdenek el működni, s a formák sem egyszeriben múlnak el. A kiteljesedés és a károsodás is megragadhatatlan. Éppígy az ember is: születésétől haláláig megjelenésében, tudásában és viselkedésében nincs két nap, hogy egyforma lenne - bőre, körme és haja alighogy megnőtt, máris elpusztul, és nincs, mi gyermekora óta változatlanul maradt volna. Az átváltozás megragadhatatlan, és csak mi végbement, arról van tudásunk.”

Gyűjtötte: Géza

A tartalomból

TMT-program.....	2	Tigris-nyomok.....	13
TMT-kronológia.....	4	Rózsavölgyi Tadzs Mahal.....	26
TMT-chronicle.....	4	Névtelen mottó.....	27
Arc nélkül.....	5	Varga-átok.....	27
Múltidéző Gigi.....	6	Szirmainak elkélne.....	28
Latkam idői.....	8	147 padlón van.....	28
ViszMajor szünet-érzése.....	9	Woland-teriőr.....	29
Elszálló lelkű ember.....	10	Bajzák Veronika tolerál.....	30
Vigyázz a hajnali gondolatra?	11	TMTpoliÉSZter.....	31
Péterfi-versek.....	12	Vége.....	36

Az illusztrációkat Domokos Szilárd, Matejka István Márton,
Bernhard Oberdieck és Varga Lilla készítették.

Póliográf

A Közgazdasági Politechnikum lapja

Felelős kiadó: Horn Gábor

Felelős és tördelő szerkesztő: Jakab Judit

Postacím: 1096 Budapest, Vendel utca 3.

e-mail: jjudit@poli.isk.huninet.hu

Hálózat: P:1

Megjelenik a Közgazdasági Politechnikum sokszorosító műhelyében